

გაზეთი ბეჭდის, „ვერსია“ ერთი

ვერსია

№35 (1577) 29 სექტემბერი 5 ოქტომბერი ოთხშაბათი 2021 წელი 1 ლარი

ყოველკვირეული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი www.versia.ge

„ეს ღირსების ბრძოლა იყო!“ —
ზაირა მიქაბაძის მოგონებები
აფხაზეთის ომზე

„აფხაზები სიმამაცეს გამოიჩინენ და აღიარებენ, რომ ერთადერთი გზა ქართველებთან თანაცხოვრებაა!“

რეალური მიზეზი, რის გამოც ნამახვანვესი აღარ აშენდება

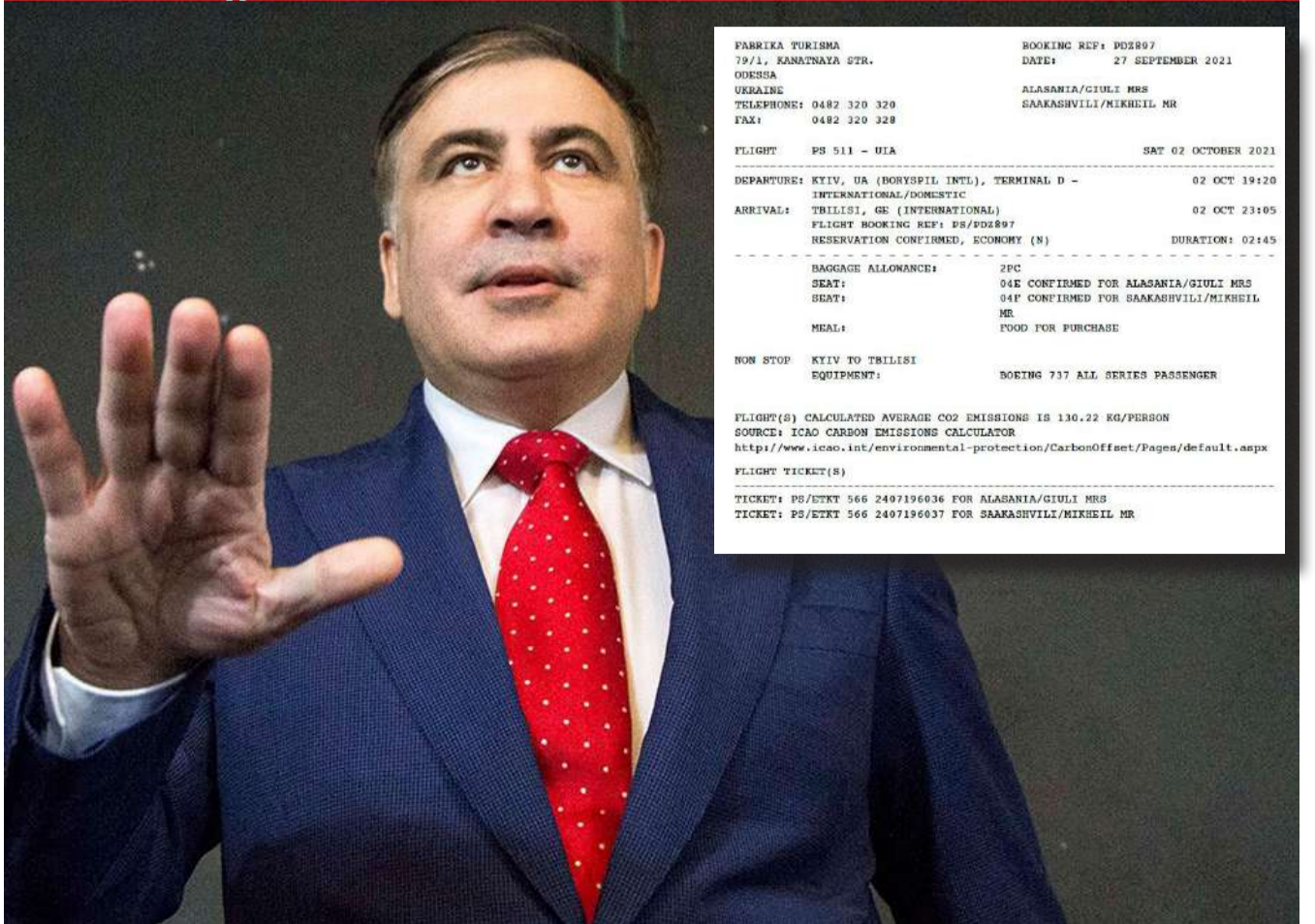
დავით მირცხულავა: „ჩვენს ენერგოდამოუკიდებლობას სერიოზული მოწინააღმდეგეები მხოლოდ ქვეყნის შიგნით არა, ქვეყნის გარეთაც ჰყავს“

ვახტანგ ძაბირაძე:
„საქმე სხვა თამაშთან გვაქვს“

რატომ ვერ მოსთხოვს
დასავლეთი ხელისუფლებას
პასუხს სააკაშვილის დაკავებაზე

მიზანს „ფეიკი“ თუ რეალური ბილეთი

FABRIKA TURISMA 79/1, KANATNAYA STR. ODESSA UKRAINE TELEPHONE: 0482 320 320 FAX: 0482 320 328	BOOKING REF: PDZ897 DATE: 27 SEPTEMBER 2021 ALASANIA/GIULI MRS SAAKASHVILI/MIKHEIL MR
FLIGHT: PS 511 - UIA	SAT 02 OCTOBER 2021
DEPARTURE: KYIV, UA (BORYSPIIL INTL), TERMINAL D - INTERNATIONAL/DOMESTIC	02 OCT 19:20
ARRIVAL: TBILISI, GE (INTERNATIONAL)	02 OCT 23:05
FLIGHT BOOKING REF: PS/PDZ897 RESERVATION CONFIRMED, ECONOMY (N)	DURATION: 02:45
BAGGAGE ALLOWANCE:	2PC
SEAT:	04E CONFIRMED FOR ALASANIA/GIULI MRS
SEAT:	04F CONFIRMED FOR SAAKASHVILI/MIKHEIL MR
MEAL:	FOOD FOR PURCHASE
NON STOP: KYIV TO TBILISI	
EQUIPMENT:	BOEING 737 ALL SERIES PASSENGER
FLIGHT(S) CALCULATED AVERAGE CO2 EMISSIONS IS 130.22 KG/PERSON SOURCE: ICAO CARBON EMISSIONS CALCULATOR http://www.icao.int/environmental-protection/CarbonOffset/Pages/default.aspx	
FLIGHT TICKET(S)	
TICKET: PS/ETKT 566 2407196036 FOR ALASANIA/GIULI MRS	
TICKET: PS/ETKT 566 2407196037 FOR SAAKASHVILI/MIKHEIL MR	

რა მოხდება 2 ოქტომბრის საღამოს – ექსკლუზიური ვერსიები

125
დასავლეთის პოლიცია
SECURITY POLICE

კახეთის პოლიციამ ღვინის ქარხნებში ჩადენილი თაღლითობის ბრალდებით ორბანიგაბული დანაშაულებრივი ჯგუფის წევრები დააკავა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს კახეთის პოლიციის დეპარტამენტის დეტექტივების სამმართველოს თანამშრომლებმა, კახეთის საოლქო პროკურატურასთან ერთად ჩატარებული საგამოძიებო და ოპერატიული მოქმედებების შედეგად, თაღლითობის ბრალდებით დააკავეს ორგანიზებული ჯგუფის წევრები, წარსულში ანალოგიური დანაშაულისთვის ნასამართლევი ოთხი პირი: 1978 წელს დაბადებული მ.ც., 1990 წელს დაბადებული ი.ა., 1960 წელს დაბადებული ნ.ბ., 1974 წელს

დაბადებული გ.ც., 1975 წელს დაბადებული ზ.ც. და 1976 წელს დაბადებული კ.პ. კი პასუხისგებაში მისცეს.

დანაშაული 7-დან 10 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. გამოძიებამ დაადგინა, რომ ბრალდებულებმა – გ.ც.-მ და მ.ც.-მ დანაშაულებრივი ჯგუფი ჩამოაყალიბეს და სხვა ბრალდებულებთან ერთად, ყვარლის მუნიციპალიტეტში მდებარე ღვინის ქარხნებში, ყურძნის მიღების დროს, ელექტროსასწორებზე განხორციელებული ხელოვნური მანიპულაციის შედეგად, დიდი ოდენობით თანხებს უკანონოდ ეუფლებოდნენ.

ბრალდებულებმა სექტემბერში, ერთ-ერთ ღვინის ქარხანაში არსებულ მაღალი ტონაჟის სასწორზე ფარულად დაამონტაჟეს დისტანციური წესით სამართავი მოწყობილობა და დისტანციური მართვის პულტების საშუალებით ახდენდნენ მათ მიერვე მოძიებული, ყურძნით დატვირთული ავტომანქანების წონის ხელოვნურად გაზრდას.

პოლიციამ, დაკავებულების პირადი ჩხრეკისას, ასევე, ღვინის ქარხნის დათვალიერებისას, კუსტარულად დამზადებული, წონის მომატებისთვის საჭირო აპარატურა, სამართავი პულტი, აგრეთვე, დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული 4 630 ლარი ნივთმტკიცებად ამოიღეს. გამოძიება დიდი ოდენობით თანხების თაღლითურად დაუფლების ფაქტზე, საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით მიმდინარეობს.

პოლიციამ ქურდობის ბრალდებით ერთი პირი დააკავა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის ვაკე-საბურთალოს მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიული და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 2001 წელს დაბადებული ლ.ჩ. ქურდობის ბრალდებით დააკავეს.

დანაშაული 3-დან 5 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულმა 1977 წელს დაბადებული დ.ქ.-ს კუთვნილი ავტომობილის უკანა მინა ჩაამსხვრია, სხვადასხვა ძვირადღირებული ნივთი მოიპარა და შემთხვევის ადგილიდან მიიშალა.

სამართალდამცველებმა ნაქურდალი ნივთები ნივთმტკიცებად ამოიღეს.

გამოძიება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით მიმდინარეობს, რაც გულისხმობს ქურდობას, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია.

პოლიციამ თბილისში უკანონო ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა ამოიღო – დააკავებულება ხუთი პირი

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის ვაკე-საბურთალოს და ძველი თბილისის მთავარი სამმართველოების თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიული-სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის უკანონო შექმნა-შენახვა-ტარების და გასაღების ბრალდებით, სხვადასხვა დროს, თბილისში ხუთი პირი დააკავეს.

დანაშაულები 3-დან 9 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

ვაკე-საბურთალოს მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ოპერატიული და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1982 წელს დაბადებული, წარსულში ნასამართლევი და ამჟამად პირობითი მსჯავრის ქვეშ მყოფი ე.გ. თბილისში დააკავეს. პოლიციამ, მისი პირადი ჩხრეკისას, „ჩეხეს“ სისტემის ცეცხლსასროლი იარაღი, მჭიდი და 10 საბრძოლო ვაზნა ნივთმტკიცებად ამოიღო.

ასევე, დაკავებულია 1982 წელს დაბადებული დ.დ., რომელიც ცეცხლსასროლ იარაღებს ყიდულობდა, იფორმებდა თავის სახელზე, შემდეგ იარაღის საიდენტიფიკაციო ნომერს შლიდა და სხვადასხვა პირებზე მის მართლსაწინააღმდეგო რეალიზაციას ახდენდა.

პოლიციამ, დაკავებული დ.დ.-ის საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას, სხვადასხვა ტიპის 8 ცეცხლსასროლი იარაღი, 3 სანადირო თოფი, 8 მჭიდი, 5 636 სხვადასხვა კალიბრის საბრძოლო ვაზნა და მის სახელზე გაცემული იარაღის 72 სარეგისტრაციო მოწმობა ამოიღო.

სამართალდამცველებმა ცეცხლსასროლი იარაღის უკანონო შექმნა-შენახვის ბრალდებით კიდევ ერთი პირი დააკავეს. პოლიციამ, მოსამართლის განჩინების საფუძველზე, 1978 წელს დაბადებული დ.ბ.-ის საცხოვრებელ ბინაში ჩატარებული ჩხრეკის შედეგად, გადაჭრილი სანადირო თოფი – ე.წ. „აბრეზი“, „ბრაუნინგის“ ტიპის პისტოლეტი, 9 ვაზნა და 1 მჭიდი ნივთმტკიცებად ამოიღო.

ძველი თბილისის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლების მიერ დაკავებულ, 1992 წელს დაბადებულ, წარსულში მრავალჯერ ნასამართლევ, ამჟამად პირობითი მსჯავრის ქვეშ მყოფ დ.დ.-ს და 1981 წელს დაბადებულ გ.ჟ.-ს ბრალი ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის უკანონო შექმნა-შენახვა-ტარებაში ედებათ.

პოლიციამ, დაკავებულების პირადი ჩხრეკის შედეგად, ნივთმტკიცებად ამოიღო: მაკაროვის სისტემის ცეცხლსასროლი პისტოლეტი, „A.T.C MOD 5“-ის სისტემის ცეცხლსასროლი იარაღი, 2 მჭიდი და 5 საბრძოლო ვაზნა.

ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვა-ტარებისა და გასაღების ფაქტებზე გამოძიება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე მუხლის მე-3, მე-4 და მე-5 ნაწილებით მიმდინარეობს.

ქვემო ქართლის პოლიციამ მარნეულის მუნიციპალიტეტში მომხდარი ყაჩაღობის ფაქტი ბახსნა – დააკავებულება ოთხი პირი

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის პოლიციის დეპარტამენტის მარნეულის რაიონული სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიული-სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, ჯგუფურად ჩადენილი ყაჩაღობის ბრალდებით, ოთხი პირი: 1995 წელს დაბადებული, წარსულში ქურდობისთვის ნასამართლევი და ამჟამად პირობითი მსჯავრის ქვეშ მყოფი ფ.ო., 1998 წელს დაბადებული ი.ი., 1985 წელს დაბადებული შ.პ. და 1975 წელს დაბადებული ფ.მ. დააკავეს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულებმა, მარნეულის მუნიციპალიტეტის სოფელ შულავერში მცხოვრები მოქალაქის, 1950 წელს დაბადებული მ.ბ.-ის საცხოვრებელ სახლში, ყაჩაღობის მიზნით, უკანონოდ შეაღწიეს.

თავდამსხმელებმა ქალი გააკოჭეს, დანის გამოყენების მუქარით უკანონოდ დაეუფლნენ სახლში არსებულ 1000 ლარზე მეტ თანხას, 3000 ლარამდე ღირებულების ოქროს სამკაულებსა და სხვა ძვირფასეულობას, რის შემდეგაც შემთხვევის ადგილიდან მიიშალნენ.

სამართალდამცველებმა, საქმეზე ჩატარებული ოპერატიული-სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, ოთხივე ბრალდებული დააკავეს.

პოლიციამ ყაჩაღობის გზით დაუფლებული სამკაულების ნაწილი ნივთმტკიცების სახით ამოიღო.

ჯგუფურად ჩადენილი ყაჩაღობის ფაქტზე გამოძიება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 179-ე მუხლით მიმდინარეობს.

პოლიციამ განზრახ მკვლელობის ფაქტი ბახსნა – დააკავებულება ერთი პირი

შინაგან საქმეთა სამინისტროს მცხეთა-მთიანეთის პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიული და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1995 წელს დაბადებული ბ.ხ. განზრახ მკვლელობის ბრალდებით დააკავეს.

დანაშაული 7-დან 15 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულმა, ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგზე, ცივი იარაღით ჭრილობა მიაყენა 1959 წელს დაბადებულ კ.რ.-ს, რომელიც ადგილზე გარდაიცვალა.

სამართალდამცველებმა დანაშაულის ჩადენის იარაღი – დანა ნივთმტკიცებად ამოიღეს.

გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც განზრახ მკვლელობას გულისხმობს.

მიშას „ფეიკი“ თუ რეალური ბილეთი

ენო დოლიძე

აი, ასე, ხელთათმანი ნასროლია. უფრო სწორად, ხელთათმანი კი არა, ბილეთი ნასროლი ანუ 27 სექტემბერს (სხვათა შორის, 27 სექტემბერი სოხუმის დაცემის დღეა), ექსპრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა მორიგი ვიდეომიმართვა გაავრცელა და სოციალურ ქსელში კიევი-თბილისის რეისის ბოლეთიც გამოფინა იმის დასტურად, რომ ამჯერად აღარ იცრუებს და სამშობლოში ნამდვილად დაბრუნდება. მიშას ფანებმა ჟივილ-ხივილი ატყვეს, აი, ხომ ვამბობდით, მიშა სიტყვის პატრონიაო, მაგრამ თუ კარგად გავანალიზებთ, ტაშ-ფანდურის მოსაწყობად არცთუ მყარი არგუმენტები არსებობს. ყველაფერს თავი რომ დავანებოთ, ბილეთი, უფრო კონკრეტულად, ბილეთის ჯავშანი იმის მტკიცებულება ნამდვილად არ არის, რომ სააკაშვილი 2 ოქტომბერს, 23:00 საათის შემდეგ, ნამდვილად თბილისში იქნება.

დიახ, ჯავშნის გაკეთება ნებისმიერ მოქალაქეს, მსოფლიოს ნებისმიერი მიმართულებით შეუძლია, მაგრამ როცა ადამიანი ჩვიდმეტჯერ იტყვის, ჩამოვდივარო და არ ჩამოვა, ვინმემ რატომ უნდა დაიჯეროს, რომ მეთვრამეტედ აუცილებლად ჩამოვა?

ამასაც თავი რომ დავანებოთ, არის თუ არა სააკაშვილი ის პოლიტიკოსი, ვინც საპატიმროსთვის მზადაა? ზოგადად, ციხეში თავის ამოყოფა ყველაზე საშიშ კრიმინალსაც არ უნდა. ამასთან, ადამიანები გამიზნულ გმირობაზე იშვიათად მიდიან ანუ გმირობა, როგორც ნესი, შემთხვევითობასთან ასოცირდება. სააკაშვილი კი გმირი 2003 წლის ნოემბერშიც არ ყოფილა. ყოველ შემთხვევაში, როგორც მაშინ და შემდეგაც, კულუარებში ამბობდნენ, ყველაფერი გადანყვებილი იყო და შესაბამისად, მიშაც ვა-ბანკზე ამიტომ წავიდა – პარლამენტში შევარდა და ცხონებულ შევარდნაძეს ჩაი დაუღია.

რა ხდება ახლა, როცა ექსპრეზიდენტი მსჯავრდებულა? – მიშას მომხრეები ამბობენ, რომ პიჯაკების გამო გამოტანილი განაჩენი პოლიტიკურადაა მოტივირებული და შესაბამისად, ესპრეზიდენტი მსჯავრდებული კი არა, არამედ, პოლიტდენილია. შესაძლოა, ასეცა და ისიც ფაქტია, რომ ქართული სასამართლოს მიმართ უამრავი კითხვა არსებობს, მაგრამ ასეა თუ ისე, სასამართლოს გადანყვებილებას ნებისმიერმა უნდა სცეს პატივი, პირველ რიგში, კი ხელისუფლებამ. ამიტომ, სააკაშვილი საქართველოს საზღვრებს შიგნით მოხვედრება თუ არა, სამართალდამცავები ვალდებულიები იქნებიან, დააკაონ.

თუ მოვლენები ამ სცენარით განვითარდა, მაშინ ისიც არ უნდა გამოვრიცხოთ, რომ მიშას მომხრეები თავიანთი ფლავნის დაცვას შეეცდებიან – ეჭვი არავის ეპარება, რომ 2 ოქტომბერს, საღამოს, აეროპორტი „მიშისტებით“ „გადაიძვება“.

ერთი სიტყვით, ამ შემთხვევაში, ხელისუფლება გამოცდის წინაშე დადგება – ან კანონი დაიცვას და მიშა გისოსებს მიღმა მიაბრძანოს, ან მის ეგზალტირებულ მიმდევრებს ანგარიში გაუწიოს და დაკავებაზე უარი თქვას. ერთი ვარიანტიც და მეორეც, როგორც იტყვიან, ორ ცეცხლს შუა ყოფნაა, თუმცა ყველაფერ ამის მიუხედავად, მაინც საკითხავია, რეალურად ჩამოდის მიშა თუ იგივე, ბილეთის გასაჯაროება, ჩვეულებრივი პიარ-ილეთი იყო და მეტი არაფერი?

ამ თემაზე საინტერესო მოსაზრება აქვს ანალიტიკოს გია ხუხაშვილს, რომელიც აცხადებს:

„სამართლებრივად გასაგებია – ადამიანს აქვს მისჯილი და, წესით, აეროპორტში უნდა იყოს დაპატიმრებული, მაგრამ აქ სამართლებრივი კონტექსტი საერთოდ არაა საინტერესო. საერთოდ, ჩვენი ვარაუდები და მოსაზრებები პოლიტიკურ ქრილში უნდა იყოს განხილული. სამართლებრივად, მისი არდაპატიმრება ვილაცის ნება რომ იყოს, მაშინ ეს კანონით მოხდებოდა

რა მოხდება 2 ოქტომბრის საღამოს – ექსკლუზიური ვერსიები

– შეწყალება, ან სასამართლოს გადანყვებილება და ა.შ. ნებისმიერი სხვა გზა კი პოლიტიკურად იმას ნიშნავს, რომ ხელისუფლება ჩამოიშალა, ანუ თუ ვერ შეძლებს მსჯავრდებულის დაპატიმრებას, ესე იგი, ხელისუფლება არ არსებობს. ყოველ შემთხვევაში, სამართლებრივად ასეა.

საკაშვილის ბოლო განცხადება, გარკვეულწილად, არჩევნებზე მოახდენს გავლენას ანუ ორმხრივად მოხდება მოზილიზება – როგორც მისი, ასევე, „ქართული ოცნების“ ელექტორატისაც. დიახ, ყველაფერი ეს, ორპულუსიანობის დაბრუნებაზეა ორიენტირებული.

მიხეილ სააკაშვილის ამ განცხადებიდან და მოზილიზებიდან გამომდინარე, ვერ ვიტყვით, რომ საორგანიზაციო რესურსი მას უფრო მეტი აქვს, ვიდრე – „ქართულ ოცნებას“. ბილეთი აღებულია არა არჩევნების მიმდინარეობის პროცესში, არამედ, მას შემდეგ, რაც დასრულდება ხმის მიცემა. შესაბამისად, მისი შემდგომი მოქმედებები დამოკიდებულია უფრო იმაზე, რა მოცემულობა იქნება, როგორც არჩევნების შედეგების, ასევე, პოლიტიკის კუთხით“.

ერთი სიტყვით, სააკაშვილის საქართველოში შესაძლო ჩამოსვლას, როგორც ვნახეთ, ორი ასპექტი აქვს – პოლიტიკური და სამართლებრივი. ორივე უხერხულობა თავიდან რომ იქნეს აცილებული, შესაძლოა, მოვლენები ასე განვითარდეს – თუ მიშას ბილეთი „ფეიკი“ არაა და რეალურად აპირებს საქართველოში ჩამოსვლას, მაშინ უამინდობის ან სხვა საბაბით, მისი თვითმფრინავი თბილისის კი არა, შესაძლოა, ბათუმის ან ქუთაისის აეროპორტში დაჯდეს და ამით თავიდან იქნება აცილებული მისი მომხრეების ისტერიკა ანუ სამართალდამცავებს ექსპრეზიდენტის „აყვანა“ შედარებით მშვიდ ვითარებაში შეეძლება.

გარდა ამისა, თუ მიშას შესაძლო ჩამოსვლისთვის „მწვანე“ დასავლეთს არ აუნთია, ასეთ შემთხვევაში, არც ის უნდა გამოირიცხოს, რომ მისი რეისი საერთოდ მოიხსნას, ან ბოლო წუთს, საქართველომ ზემოხსენებული უამინდობისა თუ სხვა მსგავსი მიზეზის გამო, არ მიიღოს.

ასეა თუ ისე, ისე ჩანს, რომ არჩევნებამდე კი არა, არჩევნების დღესაც საქართველოში, პოლიტიკური დუ-

ლილის ტემპერატურა დასაშვებ ზღვარს გადასცდება, თუმცა ხელისუფლება სიმშვიდეს ინარჩუნებს და ხაზს უსვამს, რომ სააკაშვილი მსჯავრდებულა.

„ეს კაცი, უკვე რვა წელია იმუქრება, რომ ჩამოვა და არ ჩამოდის. ვერ ჩამოდის იმიტომ, რომ მშიშარა კაცია. იცის, რომ შევა ციხეში. ჩვენს ხალხს რომ აეუხსნა კიდევ ერთხელ, სააკაშვილის ერთადერთი ამოცანა და მისი მიზანი არის ჩვენი ქვეყნის არეულობა, დესტაბილიზაცია და ქაოსის შემოტანა.“

ერთადერთი მისი სურვილი და მიზანი უკავშირდება ძალაუფლების დაბრუნებას, რაც არის მიუღწეველი ოცნება სააკაშვილისთვის და მისი მკვლელი, მჩაგრელი გუნდისთვის. დღეს სახელმწიფო არის ძლიერი და მიხოს და მის ბანდას არ ეგონოს, რომ ეს 2003 წელია, ნებისმიერ პროვოკაციაზე ყველა მკაცრად აგებს პასუხს, კანონის ფარგლებში.

დავუშვათ, ჩამოვიდა ეს ლაჩარი კაცი, გადანყვითა და გამოგდეს და ჩამოვიდა. რა უნდა მოხდეს, კანონის აღსრულებას ამ მიწაზე ვერავინ აღუდგება წინ და ვერ შეენინაალმდეგება. ვინც შეენინაალმდეგება, ისიც შევა ციხეში, ამის გარანტიას გაძლევთ კანონისა და სახელმწიფოს სახელით“, – ასე გამოეხმაურა საქართველოს პრემიერი, ირაკლი ლარიბაშვილი ექსპრეზიდენტის მიერ, სოციალურ ქსელში საქართველოში დასაბრუნებელი ბილეთის გამოქვეყნებას.

სხვათა შორის, ზოგიერთი ანალიტიკოსი იმ ვერსიასაც უშვებს, რომ მიშას, შესაძლოა, ციხეში ჩაჯდომაც უნდოდეს, რადგან იმედი აქვს, რომ ამით მუხტს ასწევს და რევოლუციას თუ არა, მინიმუმ, მცირე არეულობას გამოიწვევს, მაგრამ აქვე, ანალიტიკოსები მიაჩნებენ, რომ რამდენიმე ასეული „ფანის“ გარდა, მიშასთვის ქუჩაში არავინ გავარდება, რადგან ადამიანებს, იმის მიუხედავად, „ნაცები“ არიან, „ოცნების“ მხარდამჭერები თუ შუამისტები, აურზაური ყელში ამოუვიდათ და ურჩევნიათ, ეს პოლიტიკური ბატალიები ერთხელ და სამუდამოდ დამთავრდეს და მშვიდ ქვეყანაში იცხოვრონ.

საერთოდ, პროგნოზების გაკეთება უმადურობაა, მით უმეტეს ახლა, როცა ყოველივე ზემოთქმულიც ნათელჰყოფს, რომ ვითარება, მეტ-ნაკლებად, მყიდვა...

პასტანბ ძაბირაძე: „საქმე სხვა თამაშთან გვაქვს“

თათია გორაძე
598-43-50-34

წინასაარჩევნოდ Edison Research-ის კვლევის შედეგები ასეთია: „ქართული ოცნება“ – 36%; ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა – 27%; გიორგი გახარია – საქართველოსთვის – 11%; ლეიბორისტული პარტია – 4%; ლელო – 4%; ზურაბ ჯაფარიძე – გირჩი მეტი თავისუფლება – 4%; ევროპული საქართველო – 2%; გირჩი – 2%; მესამე ძალა – სტრატეგია აღმაშენებელი – 2%; პატრიოტთა ალიანსი – 2% ელენე ხოშტარია – დროა – 1%; ანა დოლიძე – ხალხისთვის – 1%; მოქალაქეები – 1%; სხვა – 3%.

თბილისის მერის არჩევნების კანდიდატების მიმართ მხარდაჭერა კი ასე განაწილდა:

კახა კალაძე – 43%; ნიკა მელია – 30%; გიორგი გახარია – 12%; ანა დოლიძე – 6%; ანა ბიბილაშვილი – 3%; სხვა – 6%.

IPSOS-ის კვლევის შედეგების მიხედვით: „ქართული ოცნება“ – 35%; ნაციონალური მოძრაობა – 30%; საქართველოსთვის – 9%; ევროპული საქართველო – 4%; ხალხისთვის – 4%; ლელო – 3%; მესამე ძალა – 3%; ლეიბორისტული პარტია – 3%;

გიორგი – მეტი თავისუფლება – 2%; პატრიოტთა ალიანსი – 2%; დროა – 1%; მოქალაქეები – 1%; სხვა პარტიები – 3%.

თბილისის მერის არჩევნების კანდიდატების მიმართ მხარდაჭერა, IPSOS-ის კვლევის მიხედვით, ასე განაწილდა: კახი კალაძე – 41%; ნიკა მელია – 36%; გიორგი გახარია – 13%; ანა დოლიძე – 4%; ანა ბიბილაშვილი – 2%; დანარჩენი კანდიდატები – 4%. კვლევის შედეგებსა და სხვა პოლიტიკურ თემებზე „ვერსია“ ანალიტიკოს ვახტანგ ძაბირაძეს ესაუბრა:

რატომ ვერ მოსთხოვს დასავლეთი ხელისუფლებას პასუხს სააკაშვილის დაკავებაზე

– გახარიას პოლიტიკაში შემოსვლამ კორექტივები აქაც მნიშვნელოვნად შეიტანა, გახარიას ხმების ძირითადი ნაწილი მაინც „ოცნების“ ყოფილი ხმებია. ამიტომ „ოცნებისთვის“ 43% საკმაოდ მძიმე ტვირთი აღმოჩნდა, მაგრამ პროცესები ჯერ არ დასრულდა. ახლახანს, ძალიან საინტერესო რამ მოხდა, რაც ძლიერი დარტყმაა გახარიაზე ელექტორალური თვალსაზრისით. ეს არის ის ბილეთი, რომელიც ვინაობა და ვნახეთ, რომ კიევიდან ვიზიტორი ჩნდება არჩევნების დროს და ამაზე აწყობილია ახალი კამპანია.

– სამწუხაროდ, საქართველოში კვლევები უფრო პოლიტიკური პიარის ელფერს იძენს, თუმცა ტენდენციები სწორია, თბილისში კანდიდატების განლაგება – კალაძე, მელია, გახარია, ჩემი აზრით, რეალურია, მაგრამ ვის რამდენი პროცენტი ექნება, კითხვის ნიშნის ქვეშაა. გახარიას შემოსვლამ მეორე ტურის ალბათობა გაზარდა, მაგრამ რომ არც იყოს მეორე ტური, ყველა ნეიტრალური თუ საექსპერტო წრე თვლის, რომ გამარჯვებული იქნება კალაძე და არ მგონია, მეორე ტურში ეს პოზიცია შეიცვალოს. არ ვფიქრობ, რეალობას შეესაბამებოდეს, რომ გახარიას ხმები მეორე ტურში მელიასკენ წავა. დიდი ალბათობით, მეორე ტური იქნება და კალაძე მაინც გაიმარჯვებს, რადგან ის დღეს უალტერნატივო კანდიდატია.

– პარტიულ მონაცემებზეც ვისაუბროთ ანუ მმართველი ძალა, კვლევების მიხედვით, 40%-ზე მეტს ვერ აგროვებს, არადა, თავის დროზე, როცა მიშელის დოკუმენტში 43%-იანი ბარიერი ჩაინერა, „ოცნებაში“ აცხადებდნენ, რომ ამ მონაცემზე მეტსაც აიღებდნენ. თუ კვლევის შედეგები გამართლდა და „ოცნებამ“ 40%-ზე ნაკლები აიღო, მოვლენები როგორ განვითარდება?

არ ვარ დარწმუნებული, რომ რეისი არ გადაიღება ან სხვა რამ მოხდება, მაგრამ საკმაოდ დროა, რომ „ქართული ოცნების“ ამომრჩევლის მობილიზება მოხდეს ისევე მმართველი ძალის პოლუსზე. ვნახოთ, როგორ გამოიყენებენ ამას „ქართული ოცნება“ და ნაციონალური მოძრაობა და აქედან გამომდინარე, ალბათობა იმისა, რომ „ოცნებამ“ 43% აიღოს, შესაძლოა, მნიშვნელოვნად გაიზარდოს.

– ანუ მიგაჩნიათ, რომ სააკაშვილის მიერ ჩამოსვლის დაანონსება „ქართული ოცნების“ მხარდამჭერთა რიცხვს გაზრდის?

– დიახ.
– გახარიათვის?
– ამიტომ ვთქვი, რომ ელექტორალური დარტყმა მიიღო გახარია და ის ხალხი, ვინც თვლიდა, რომ მისთვის

უნდა მიეცა ხმა, დიდი ალბათობით, დაუბრუნდება მმართველ ძალას. სააკაშვილის ფაქტორი, როცა ლაპარაკია 2-ში, სადამოს ჩამოსვლაზე, მობილიზებას გაუკეთებს „ოცნების“ ამომრჩევლებს, თორემ ნაციონალური მოძრაობის ამომრჩეველი ისედაც მობილიზებულია. ეს ფაქტორი წვრილი პარტიების ელექტორატს გადაანაწილებს არა „ნაციონალებს“, არამედ, „ოცნების“ სასარგებლოდ.

– ბატონო ვახტანგ, ხედავთ საფრთხეს, რომ სააკაშვილის ჩამოსვლით საქართველოში ვითარება დაიძაბოს?

– თუ იმ სცენარის შემდეგ, რაც გათამაშდა, სააკაშვილი არ ჩამოვიდა, ეს ნიშნავს, რომ მან ითამაშა ივანიშვილის თამაში. შეჩვეული ვიყავით, რომ აკეთებდა განცხადებას, მაგრამ არ ჩამოვიდა, თუმცა რადგან გამოაქვეყნა ბილეთი, უარის თქმა და არჩამოსვლა ნიშნავს, რომ სიტყვა შეაშველა „ოცნებას“, 43% მიელო, სხვა ლოგიკა არ არსებობს. რაც შეეხება შემდგომ პროცესებს, მიუხედავად იმისა, რომ მოსმენები გამოქვეყნდა და თქვეს, ყველას გვისმენო,

საზოგადოებაში მუხტი არ აინია და განწყობა საკმაოდ ინდიფერენტულია ანუ განწყობა, რომ ხალხი ქუჩაში გამოვიდეს, არ არსებობს. თუ სააკაშვილი ჩამოვა და ხელისუფლება არ განახორციელებს მის იზოლირებას, ეს ნიშნავს, რომ ხელისუფლება, უბრალოდ, აბარებს ძალაუფლებას ოპოზიციას, ხოლო თუ ხელისუფლება შეასრულებს სასამართლოს გადაწყვეტილებას და დააპატიმრებს, ჩემი შეფასებით, გამოსვლები იქნება, მაგრამ ეს არ იქნება ისეთი, როგორსაც ოპოზიციის ეს ფრთა ელოდება.

– საერთაშორისო მხარდაჭერაზე რას იტყვით, ბატონო ვახტანგ?

– როცა სააკაშვილმა ეს თქვა, დასავლეთში საკმაოდ ფრთხილი განცხადებები გააკეთეს. აქ პრობლემა გაცილებით მარტივია „ოცნებისთვის“, ვიდრე იყო მელიასთან დაკავშირებით. სააკაშვილის განაჩენი, დიდი ხანია, გამოტანილია და ეს მოულოდნელი არაა დასავლეთისთვის. რამდენადაც ვიცი, ეს განაჩენი არ გასაჩივრებულა, ყოველ შემთხვევაში, საქმე სტრასბურგამდე არ მისულა, ამიტომ არ გუშინტი, რომ „ტყუილად მომისაჯეს“, ამ შემთხვევაში, არ იმუშავებს. რა უნდა ქნას დასავლეთმა, არ აღასრულოს ხელისუფლებამ განაჩენი – ეს მოსთხოვოს? მელიას ვითარება სიტუაციურად სხვა იყო. ამასთან, კი ბატონო, დასავლეთი კრიტიკულადაა განწყობილი ხელისუფლების მიმართ, მაგრამ ასევეა განწყობილი ნაციონალების მიმართაც. დასავლეთი საქართველოს იმ საზოგადოების პოზიციას იზიარებს, ვისაც არც „ნაციონალები“ უნდა და არც – „ქართული ოცნება“. ამიტომ, რომ გითხრათ, დასავლეთის დიდი მხარდაჭერა ექნება პატიმარ სააკაშვილს-მეთქი, ასე არ მგონია. თუ „ქართულმა ოცნებამ“ არ დაუშვა აბსურდული შეცდომები, ეს საპროტესტო ტალღა ერთ თვეში მინელდება და ჩაქრება. იმას კი არ აქვს მნიშვნელობა, რუსთაველზე რამდენი კაცია, არამედ, იმ ხალხს სახლიდან რამდენი ადამიანი ეთანხმება. როცა ეს თანხვედრაა, მაშინ ხელისუფლების ბედი გადაწყვეტილია. 2012 წელს, ენმ-მ მთელი სტადიონი გაავსო, მაგრამ მთელი მოსახლეობა იმ სტადიონს, მაპატიეთ და, აგინებდა. ამიტომაც ვთქვი, რომ არჩევნებზე მივლენ, მაგრამ ქუჩაში არ გამოვლენ. ძალით თავს ხალხს ვერაფერს მოახვევ.

– ასე რომ იყოს, როგორ ფიქრობთ, ისეთი გამოცდილი პოლიტიკოსი, როგორც სააკაშვილია, ამას ვერ მიხვდებოდა?

– სააკაშვილის ტიპაჟის ლიდერისთვის სასურველი ინფორმაციის მიწოდება მომგებიანია. ამიტომ მას ან არასწორ ინფორმაციას აწვდიან, ან სხვა თამაშთან გვაქვს საქმე, რომელზეც მხოლოდ ვერსიებით შეგვიძლია საუბარი.

„ჩვენი ქვეყნის მტრები უკეთესს ვერაფერს ინატრებენ“ – რეალური მიზეზი, რის გამოც ნამახვანჭესი აღარ აშენდება

მანია შიშვალაძე
593-51-90-12

თურქული კომპანია ENKA Renewables-ი საქართველოში ნამახვანჭესს აღარ ააშენებს. საქართველოს მთავრობასთან გაფორმებული ხელშეკრულების განწყვეტის მიზეზი პირობების დარღვევა და ფორსმაჟორია: „ENKA INŞAAT აცხადებს, რომ მისმა შვილობილმა კომპანია – ENKA Renewables-მა გადაწყვიტა, შეწყვიტოს სამშენებლო სამუშაოების ხელშეკრულება საქართველოს სახელმწიფოსთან, ნამახვანჭის კასკადის პროექტის შემუშავების, მშენებლობის, საკუთრებისა და ექსპლუატაციის შესახებ. საქართველოს 2019 წლის 25 აპრილის კონტრაქტის ხანგრძლივად დარღვევისა და ფორსმაჟორული სიტუაციის გამო“...

ნამახვანჭესის პროექტი ორი – 333 და 100 მეგავატი (მგვტ) სიმძლავრის ჰესის მშენებლობას გულისხმობს დასავლეთ საქართველოში, მდინარე რიონზე, რასაც მოსახლეობის ნაწილი დაუპირისპირდა. საპროტესტო აქციები, ორგანიზატორებმა ანუ „რიონის ხეობის მცველებმა“ 2020 წლის მაისში დაიწყეს და ერთი წლის მანძილზე – 2021 წლის მაისამდე გააგრძელეს. 2021 წლის 12 მარტს, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა, ნათია თურნავამ განაცხადა, რომ ნამახვანჭესის ინვესტორთან დიალოგის შედეგად მიაღწიეს შეთანხმებას, რომლის თანახმად, ძირითადი კვლევების გადამონშებამდე, კაშხლისა და წყალსაცავის მშენებლობა არ დაიწყებოდა. მოგვიანებით, პრემიერ-მინისტრმა, ირაკლი ლარიბაშვილმა აღნიშნა, რომ კვლევების ვალიდაციამდე, ჰესის სამშენებლო სამუშაოები 9-12 თვემდე ვადით შეჩერდებოდა.

სხვათა შორის, ნამახვანჭესი ერთადერთი ენერგეტიკული პროექტი არ არის, რომლის მშენებლობაც გარემოზე ზემოქმედების გამო შეჩერდა. წლების წინ, მოსახლეობის პროტესტის გამო შეჩერდა ხუდონისა და ნენსკრაჰესების მშენებლობაც. არადა, ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისთვის ენერგოდამოუკიდებლობას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, ხოლო ენერგოდამოუკიდებლობა – ჰიდროელექტროსადგურების გარეშე, განსაკუთრებით, ჰიდრორესურსებით მდიდარ ისეთ ქვეყანაში, როგორც საქართველოა, უბრალოდ, წარმოუდგენელია.

„ვერსიას“ ამ და სხვა საინტერესო დეტალებზე ენერგეტიკის ყოფილი მინისტრი, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი დავით მირცხულავა ესაუბრა.

– ბატონო დავით, უკვე ცნობილია, რომ კომპანია ENKA Renewables-ი ნამახვანჭესს აღარ ააშენებს. ყოველ შემთხვევაში, კომპანიის სათაო ოფისის მიერ გავრცელებული განცხადებით, ასეა. რა სანქციები ელის ქვეყანას იმ შემთხვევაში, თუ თურქები ნამახვანჭის პროექტს დატოვებენ?

– მეც იგივე ინფორმაციას ვფლობ. რაც შეეხება სანქციებს, დიდი ალბათობით, ეს საერთაშორისო არბიტრაჟის თემა იქნება. სავარაუდოდ, ქვეყანას მოუწევს დიდი ოდენობის თანხების გადახდა, რაც ჩვენს ბიუჯეტს საგრძნობლად დაარტყამს.

მეორე მხრივ, დიდი საერთაშორისო ინვესტორები, როცა ისინი ლონდონის არბიტრაჟში საქმის განხილვით ან სახელმწიფოსთან დაპირისპირებით გადიან ქვეყნიდან, ძალიან ცუდია ჩვენი ქვეყნის იმიჯისა და ზოგადად, მისი საინვესტიციო კლიმატისთვის.

ჩვენი ქვეყნის, მისი ეკონომიკური განვითარების მონინალმდეგები, მტრები, უკეთესს ვერაფერს ინატრებენ – ეს ხომ ცუდი სიგნალია ყველა საერთაშორისო

დავით მირცხულავა: „ჩვენს ენერგოდამოუკიდებლობას სერიოზული მოწინააღმდეგეები მხოლოდ ქვეყნის შიგნით არა, ქვეყნის გარეთაც ჰყავს“

ინვესტორისთვის, განახორციელოს ინვესტიცია ჩვენ ქვეყანაში. რა გავლენა აქვს პირდაპირ ინვესტიციებს ქვეყნის ეკონომიკაზე, თითოეული ადამიანის კეთილდღეობაზე, ვფიქრობ, ეს კარგად მოგეხსენებათ, თუმცა არა მხოლოდ არბიტრაჟის თემები, ნახეთ, რამდენი პროექტია დღეს გაჩერებული ქართულ ენერგეტიკაში, 2013-2020 წლების ყველაზე დიდი ენერგეტიკული ნახტომის შემდეგ, ქვეყნის გენერაციაში, მხოლოდ 7 წელიწადში, 1 300 მეგავატი! ჩვენი დამოუკიდებლობის ისტორიისთვის უპრეცედენტო სიმძლავრეების ზრდას ჰქონდა ადგილი (ქარის სადგური, ათეულობით მცირე და საშუალო ჰესები, ორი კომბინირებული ციკლის თანამედროვე მაღალეფექტური თბოსადგური), დღეს, ფაქტობრივად, ეს ზრდა ქართულ ენერგეტიკაში, რომელიც ინფრასტრუქტურული საფუძველია ქვეყნის ეკონომიკისა, გაჩერებულია, რაც ძალიან ცუდია.

– მთავრობას ინვესტორების შესაჩერებლად რამე ბერკეტი არ აქვს თუ მოლაპარაკების ყველა რესურსი უკვე ამოიწურა?

– ამ კითხვაზე პასუხს ვერ გაგცემთ, მთავრობამ უნდა გასცეს პასუხი. საგულისხმოა, რომ ინვესტორმა ეს განცხადება მაშინ გააკეთა, როდესაც ევროპის ენერგეტიკული გაერთიანების სამდივნოს დავების გადაწყვეტისა და მოლაპარაკების ცენტრის მონაწილეობით, ნამახვანჭესზე მოლაპარაკებები მიმდინარეობდა და

ეს მოლაპარაკებები არ იყო დასრულებული. იცით, ეს მოლაპარაკებები მთავრობის, ასევე, ნამახვანჭესის პროექტის მონინალმდეგე, მომხრე სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებს შორის მიმდინარეობდა. კომპანია „ენკას“ განცხადება ამ მოლაპარაკებიდან ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მონაწილის, პროექტის მონინალმდეგის – „რიონის მცველების“ მედიაციის პროცესიდან გასვლას მოჰყვა. ვერ გეტყვით, „რიონის მცველების“ ეს ქმედება ინვესტორმა, ზოგადად, პროცესის ისევე რადიკალიზაციის მიმართულებით გადადგმულ ნაბიჯად აღიქვა და არ დააყოვნა მათმა რეაქციამ, თუ ეს პროცესის ასე განვითარების შემთხვევითი თანმიმდევრობა იყო.

– სამწუხაროდ, ნამახვანჭესი პირველი პროექტი არაა, რომელიც გაურკვეველი ვადით ჩერდება, კარგად გვახსოვს ხუდონისის, ასევე, ნენსკრაჰესის ირგვლივ ატეხილი აჟიოტაჟი, რის გამოც ეს პროექტები შეჩერდა. რა ხდება, ბატონო დავით, უფრო ზუსტად, ვისი ან რისი ბრალია, რომ ქვეყნის ენერგოდამოუკიდებლობისთვის მნიშვნელოვან ამ პროექტებს ამდენი მონინალმდეგე ჰყავს ქვეყანაში?

– ბოლოდან დავიწყებ: ვფიქრობ და დარწმუნებული ვარ, სერიოზული მონინალმდეგეები ჩვენს ენერგოდამოუკიდებლობას ჰყავს არა მარტო ქვეყნის შიგნით, დასასრული მე-6 გვერდზე

„ჩვენი ქვეყნის მტრები უკეთესს ვერაფერს ინატრებენ“ – რეალური მიზეზი, რის გამოც ნამახვანჰესი აღარ აშენდება

მე-3 გვერდიდან

არამედ, ქვეყნის გარეთ, მაგრამ ეს ცალკე, ძალიან დიდი და სერიოზული თემაა და ამ ინტერვიუში, ბუნებრივია, ამაზე ვერ ვისაუბრებ. თქვენ ამბობთ, რომ მხოლოდ ნამახვანს, ხუდონსა და ნენსკრას აქვს პრობლემები, მაგრამ ეს ასე არაა. ხელის თითებზე ჩამოგივლით პროექტებს, რომელთაც მეტ-ნაკლებად, პრობლემები არ აქვთ და ეს პროექტის სიდიდეს საერთოდ არ უკავშირდება, იქნება ეს მცირე, საშუალო სიმძლავრის თუ დიდი ჰესი. არა მარტო ჰესებს, ჰკითხეთ ქარის პროექტების ნებისმიერ დეველოპერს, ყველას დიდი პრობლემები აქვს. სამწუხაროა, რომ ეს სისტემური შეტევები განახლებადი ენერჯის პროექტებზე, გამონაკლისების გარდა, უმეტესად, რამე ობიექტურ მიზეზთან არაა დაკავშირებული.

დღეს უდიდესი გამოწვევაა გლობალური კლიმატის ცვლილება და დეკარბონიზაცია, მთელ მსოფლიოში ენერგეტიკული სისტემების შეცვლა იგეგმება, რაც მეოთხე ენერგეტიკულ გადასვლასთან არის დაკავშირებული.

ყველგან, 2050 წლამდე გეგმებით ევროპაში, აზიაში, ამერიკის კონტინენტზე, ქვეყნები უარს ამბობენ ნიალისულ სანვაზე და ახალი საგზაო რუკებით გეგმავენ 2050 წლისთვის სრულად გადასვლას განახლებადი ენერჯის წყაროებზე. „ცვლადი“ განახლებადი ენერჯის წყაროების ზრდა, როგორებიცაა ქარისა და მზის ელექტროსადგურები, თავისთავად მოითხოვენ დაჩქარებას, ენერგეტიკულ სისტემებში ჩართვას, ინტეგრირებას ისეთი გენერაციის ობიექტებისა, რომლებიც უზრუნველყოფენ და გაზრდიან მთელი სისტემის მანევრულობასა და ენერჯის შენახვის საშუალებას ენერგოსისტემაში. ამის გარეშე, დიდი მოცულობის ქარისა და მზის სადგურების შემოყვანა ენერგოსისტემაში, ტექნიკურად შეუძლებელია, ეს კი იმ „გამორჩეულ“ ქვეყნებს, რომლებსაც ამის ბუნებრივი საშუალება გააჩნიათ და, მათ შორის, უდავოდ საქართველოცაა, შეუძლიათ განახორციელონ, სწორედ წყალსაცავიანი ჰიდროსადგურებით, ასევე, ჰიდროაკუმულიაციური ჰიდროსადგურებით.

ეს გზა და ტექნიკური გადაწყვეტა მიჩნევა ეკონომიკურად ყველაზე მისაღებ გზად. ესაა, სწორედ მიზეზი მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში ასეთი პროექტების რიცხვის სწრაფი ზრდისა.

მთელ მსოფლიოში მიიჩნევენ, რომ ჰიდროენერგეტიკას გადამწყვეტი როლი აკისრია კლიმატის ცვლილებების წინააღმდეგ ბრძოლაში და ის განახლებადი ენერჯის დიდი წყაროა. ჰიდროენერგეტიკა გვაძლევს ენერჯის შენახვის საშუალებას წყალსაცავების საშუალებით და ამასთან, სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია კლიმატის ცვლილების შედეგების შემარბილებლად. ამის დადასტურებაც დღეს ხომ მეტად მარტივია, გადახედეთ მიმდინარე და დაგეგმილ ჰიდროენერგეტიკულ პროექტებს, რომლებიც სხვადასხვა ქვეყნებში ხორციელდება ან იგეგმება და ყველაფერი ნათელი გახდება. ამის შესახებ, ხომ უამრავი ინფორმაცია, სტატია, კვლევების ანგარიშები ვრცელდება და ნებისმიერი ადამიანისთვისაა ხელმისაწვდომი.

ამ დღეებში, 7-21 სექტემბრამდე, სწორედ ამ თემებზე მიმდინარეობდა საერთაშორისო კონფერენცია, სადაც ჰიდროენერგეტიკის გაზრდილ როლზე, თანამედროვე ეტაპზე საუბრობდნენ ისეთი გამორჩეული პოლიტიკოსები და მოაზროვნენი, როგორებიც არიან: ტონი ბლერი – დიდი ბრიტანეთის ყოფილი პრემიერ-მინისტრი და მალკოლმ ტურნბული – ავსტრალიის ყოფილი პრემიერ-მინისტრი. საქართველოში კი ზო-

გიერთები, მათ შორის პოლიტიკოსები, ჰიდროენერგეტიკას გუშინდელ დღედ მიიჩნევენ...

ამ დროს, საქართველოს გააჩნია ეს რესურსი, თუმცა სამწუხაროდ, ყველაფერი კეთდება და ვერ გეტყვით, საიდან შემოსული უდიდესი თანხები იხარჯება, რომ ქვეყანამ ეს დიდი რესურსი არ აითვისოს.

– **საბოლოოდ, დიდ ჰესებზე უარის თქმით, რაც მონინალმდეგებს საკუთარ გამარჯვებად მიაჩნიათ, რუსეთის ნისქვილზე არ ვასხამთ წყალს? სინამდვილეში, საქართველოს ენერგოდამოუკიდებლობა, სწორედ რუსეთს არ აწყობს, ხომ ასეა?**

– ზემოთ აღვნიშნე, რომ წყალსაცავიანი ჰესები და ჰიდროაკუმულიაციური ჰესები, ნებისმიერ ენერგოსისტემას უზრდის მანევრულობას, აძლევს ენერჯის შენახვის საშუალებას, რაც კრიტიკულია კონკრეტულად ნებისმიერი ენერგოსისტემისთვის, ქარის და

რეზერვუარს, თან უკვე ბრძანეთ, რომ იგივე, მზის ან ქარის ენერგოსისტემების განვითარებას ჰიდროენერჯის ათვისება სჭირდება... ბატონო დათო, ჰესებს ებრძვიან ქვეყანაში, რომელიც ჰიდროენერჯით საკმაოდ მდიდარია, ამიტომ ლოგიკურად ჩნდება კითხვა, რატომ ვერ ან არ ვიყენებთ ამ რესურსს?

– ასე ნამდვილად არ არის. როგორც ზემოთ აღვნიშნე, უზარმაზარი წინააღმდეგობა ხვდება განახლებადი ენერჯის ნებისმიერ პროექტს საქართველოში და არა მარტო დიდი ჰესების პროექტებს! არავინაა წინააღმდეგი, სიღრმისეულად შევისწავლოთ და დამოუკიდებელმა ექსპერტებმა გადაამოწმონ პროექტის გარემოზე ზემოქმედების, ან პროექტის ტექნიკური უსაფრთხოების საკითხები, მისი საიმედოობის საკითხები. სხვათა შორის, პროექტის განვითარების ნებისმიერ ეტაპზე და პროექტის მასშტაბების მიხედვით, ამ ექსპერტიზაში საერთაშორისო კომპანიების ჩართვაზე უარს არავინ ამბობს.

მესმის, რომ ოპონენტები დაასახელებენ საქართველოში უხარისხოდ განხორციელებულ რამდენიმე პროექტს, სადაც სხვადასხვა სახის ავარიები და ინციდენტები მოხდა, მაგრამ გარნმუნებთ, ამ ავარიების შესახებ მე გაცილებით მეტი და ობიექტური ინფორმაცია მაქვს, ვიდრე მათ! ეს თემები მეც ძალიან მანუხებს, მაგრამ ამ შეცდომების გამო, მთელ დარგს და ყველა პროექტს შეუქმნა გადაულახავი დაბრკოლება, მიმაჩნია, რომ ეს კატეგორიულად არ არის სწორი!

მეტსაც გეტყვით, დღეს, საინვესტიციო გარემოც აშკარად გაუმჯობესებას მოითხოვს. პროექტის არეალში მაცხოვრებლების, თემის, რაიონის პირდაპირ სარგებლის თემაც მოითხოვს მსოფლიოს საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვას და მიმაჩნია, ეს გადაუდებელი ამოცანებია. გადაუდებლად მიმაჩნია, ასევე, პროექტებისთვის სტიმულირების მექანიზმის ოპტიმალური გადაწყვეტილების სასწრაფო მოძებნა, რათა პროექტების საიმედოობის ხარჯზე არ გაუჩნდეს ვინმეს მცდელობა, მათი საინვესტიციო ღირებულება შეამციროს და დღეს, ესეც დიდი პრობლემაა. ზედამხედველობაც ენერგეტიკულ პროექტებზე აშკარად ახალ, რადიკალურ და განსხვავებულ გადაწყვეტილებებს მოითხოვს. ენერგეტიკული ობიექტების უსაფრთხოების კანონმდებლობაც შესაქმნელია, აქ მრავალი ნელია, ჩვენს ქვეყანას ძალიან დიდ დახმარებას უწევს ისეთი ჰიდროენერგეტიკული ქვეყანა, როგორცაა შვეიცარია, მაგრამ სამწუხაროა, რომ ყოველად გაუგებარი მიზეზების გამო, უსაფრთხოების ამ კანონზე მუშაობა ვერ დასრულდა.

მზის ელექტროსადგურების ინტეგრაციისა და მათი განვითარებისთვის. გარდა ამისა, ჩვენ დეფიციტური ქვეყანა ვართ და მუდმივად ვახორციელებთ ელექტროენერჯის იმპორტს, უამრავი თანხა, რაც ქვეყნიდან ელექტროენერჯის, ასევე, ბუნებრივი გაზის (რომელიც ენერჯის გამომუშავებისთვის, ჩვენს თბოსადგურებში ინვის) იმპორტისთვის გაედინება, ხმარდება მეზობელი ქვეყნების, ზოგჯერ ჩვენს მიმართ არა კეთილად განწყობილი ქვეყნის ენერგოსისტემების განვითარებას. ამაზე ყველას დაფიქრება მართებს.

– **ბოლო დროს, ქართველ გარემოსდამცველებს შორის ასეთი ტენდენცია დამკვიდრდა: ისინი მხოლოდ და მხოლოდ დიდი ჰესების მშენებლობას აპროტესტებენ, თანაც იმ არგუმენტით, თითქოს ჰესების მშენებლობით გარემო დაზიანდება და აქცენტს განახლებადი ენერჯის წყაროებზე აკეთებენ, მაგრამ რეალურად, იგივე, მზის ან ქარის ენერგოპროექტები საკმაოდ ძვირადლი-**

„ეს ღირსების ბრძოლა იყო!“ – ზაირა მიქაბაძის მოგონებები აფხაზეთის ომზე

თათია ბონაძე, 598-43-50-34

სოხუმის დაცემიდან 28 წელი გავიდა... ომი, რომელიც 13 თვე და 13 დღე გრძელდებოდა, 1993 წლის 27 სექტემბერს საქართველოსთვის ტრაგიკულად დასრულდა – ჩვენი აფხაზეთი დაკარგეთ... 28 წელია, რუსეთის მიერ ოკუპირებული აფხაზეთი საქართველოსთვის მიუწვდომელ ოცნებად რჩება და მხოლოდ შორიდან, შორიდან შეგვიძლია მოვეფეროთ... და რა ხდება ოკუპირებულ აფხაზეთში? – ქართულ ენაზე სწავლება საბოლოოდ აკრძალეს და რუსეთი „რბილ ძალას“ დღითიდღე აძლიერებს... ახალ თაობებს აფხაზეთის დაკარგვის ტკივილი და ემოცია თითქოს ყოველდღიურად უნელდებათ... სამაგიეროდ, ომის ტკივილიანი დღეები თვალნათლივ ახსოვთ აფხაზეთის ომის მონაწილეებს, ადამიანებს, რომელთა თვალწინაც საქართველოს ამ შავ-ბნელმა დღეებმა ჩაიარეს. 27 სექტემბრის ტრაგედიაზე „ვერსია“ აფხაზეთის ომის მონაწილეს, ჟურნალისტ ზაირა მიქაბაძეს ესაუბრა.

„აფხაზები სიმამაცეს გამოიჩინენ და აღიარებენ, რომ ერთადერთი გზა ქართველებთან თანაცხოვრებაა!“

– ქალბატონო ზაირა, 28 წლის შემდეგ, როგორია თქვენი თვალით დანახული აფხაზეთის ომი?

– 28 წლის შემდეგ, ემოცია არ შეცვლილა და ახლაც იგივე განცდა მაქვს, რაც 28 წლის წინ, 27 სექტემბერს მქონდა, როცა გავიგე, რომ სოხუმი დაეცა. ემოცია და ტკივილი არ განელეზულა, უბრალოდ, მაქვს იმედი, რომ იმ ბიჭების სისხლი ტყუილად არ დაღვრილა, ერთ დღესაც, უფალი გადმოგვხედავს და აფხაზეთსა და აფხაზებს მისი დახმარებით დავიბრუნებთ. ეს იმედი მაძლევს, მაგრამ როცა ჩვენი ბიჭების დაღუპვის ან დაზარალების დღე მოდის და მათ ისტორიებს ვისვენებ, ეს ტკივილი უწყვეტი და გაუნელებელია. სოციალურ ქსელში ნიკუშა თურმანაული გავისხენე, მართალია, ის განახლებულ ომამდე ცოტა ადრე დაიღუპა, მაგრამ ამას მნიშვნელობა არ აქვს, აფხაზეთის ომი დაღუპულთა ოჯახებისა და ცოცხლად დარჩენილი მეომრებისთვის ერთი დიდი ტკივილია.

სხვათა შორის, საზოგადოების მხრიდან გულგრილობა მაშინაც იყო, აფხაზეთის ომის დროს და ახლაცაა. მაშინ ამ გულგრილობას ასე გამოკვეთილად ვერ ვგრძნობდი, მაგრამ ფაქტებს ახლა რომ ვისხენებ, მიკვირს, ამ ბიჭებს როგორ ეყოთ სულისკვეთება, 13 თვისა და 13 დღის განმავლობაში, ანთებული გულით ბოლომდე ებრძოლათ! როცა აფხაზეთში ომი განახლდა, ახალი ხელშეკრულების თანახმად, იქაურობა მძიმე ტექნიკისგან უნდა დაცლილიყო, ჩვენი მხარე, მართლაც, ასე მოიქცა. მართალია, ადგილობრივმა ქვედანაყოფებმა შეძლეს და რამდენიმე მძიმე ტექნიკა, დაშლილ მდგომარეობაში გადამალეს, მაგრამ ისინი, რომლებიც განახლებულ ომში წავიდნენ, მხოლოდ ავტომატებით იყვნენ. აბსოლუტურად ყველა მათგანი ჩემთვის გმირია, რადგან ისინი სასაკლავოზე მიდიოდნენ და სამშობლოს გადასარჩენად სიცოცხლე თავიდანვე გადადებული ჰქონდათ.

შესაძლოა, უმეტესობამ იცოდა, რომ ეს ომი წაგებული იყო, მაგრამ განახლებულ ომში წასვლა მხოლოდ ტერიტორიული მთლიანობისთვის კი არა, ღირსებისთვისაც ბრძოლაც იყო! დიახ, ეს ღირსების ომი იყო!

– სოხუმის დაცემის დროს, აფხაზეთში იყავით?

– სამწუხაროდ, გარკვეული მიზეზების გამო, განახლებული ომის მონაწილე ვერ გავხდით. როცა აფხაზეთის ომში წავედი, არავის ვიცნობდი და „თეთრი არნივის“ სადესანტო-მოიერიშე ბატალიონში მოვხვდი, რომელიც ბაბუშერაში, ჩემს თვალწინ ჩამოყალიბდა და ეს ბიჭები მხოლოდ მეომრები და სამშობლოს ჯარისკაცები კი არა, ჩემი მეგობრები გახდნენ. მათ განახლებულ ომში ჩემი წაყვანა გაუჭირდათ, უარი მითხრეს. ჩემით კი ვერ წავიდოდი – ფრენები არ იყო. ბიჭები, ძირითადად, ავტომატებით მიდიოდნენ. მახსოვს, როცა პირველი ნაკადი მიდიოდა, მეომრებით სავსე „იკარუსში“ ბიჭებს სიგარეტი მოუნდათ, ატობუსი ჯიხურთან გააჩერეს, ცხონებული ზურა ბიბილაშვილი (ომის შემდეგ, თავი მოიკლა) გადავიდა და გამყიდველს ერთი კოლოფი სიგარეტი სთხოვა – ფული არ ჰქონდა და გამყიდველს უთხრა, ომში მივიღვართო, მაგრამ გამყიდველმა სიგარეტი არ მისცა. ზურა განერვიულდა და ჯიხურის მინა ავტომატის კონდახით ჩაამტვრია. მათ რომ ყაჩაღობა სდომებოდათ, ერთ ავტომატს ერთი კოლოფი სიგარეტი ეყოფოდა?! უფრო მეტს მოითხოვდნენ... აი, ასეთი გულგრილობა იყო საზოგადოებაში... კიდევ ერთ ისტორიას გავისხენებ, ქალაქს და საავადმყოფოს შეგნებულად არ დავასახელებ, უკვე აქეთ ვიყავით გადმოსულები, საავადმყოფოში ამბობდნენ, საკაცები მიაქვთ და უკან არ აბრუნებენო, არადა, ამ საკაცით, 19 წლის ბავშვი „ურალზე“ უნდა დაგვესვენებინა... ასეთი გულგრილი დამოკიდებულების მიუხედავად, ბიჭებს მაინც ეყოთ სულისკვეთება, რომ ებრძოლათ.

– ამ გადასახედიდან, როგორ აფასებთ აფხაზეთის ომის მოვლენებს?

– ამ გადასახედიდან რომ ვუყურებ, ნეტავ, რისთვის იბრძოდნენ, რისთვის დაგვიმახინჯდა სული და ცხოვრება ცოცხლად დარჩენილებს?! ამაზე ფიქრი არ მინდა და არც ის მინდა, რომ ამ ბიჭების დაღვრილი სისხლი უშედეგოდ ჩაითვალოს. ამიტომაც, როგორც მარგალიტებს, ისე ვეძებ უსახელო გმირების ისტორიებს და ვაკონინებ. ჩვენს ბატალიონს განახლებულ ომში ძალიან ბევრი მეომარი დაგვეღუპა, ბატალიონის მეთაური, ლევან ასათიანი მძიმედ დაიჭრა, დაჭრილი ბიჭები საშველად წასულ თანამებრძოლებს ეუბნებოდნენ და ხელით ანიშნებდნენ, წადითო. რა თქმა უნდა, მათ ბიჭები არ ტოვებდნენ, ხშირად თავადაც იჭრებოდნენ და საშველი ხდებოდნენ. ასე დაგვრჩა რამდენიმე მეომარი ოკუპირებულ აფხაზეთში. მათ დიდი ბრძოლა გადაიტანეს რკინიგზის სადგურზე, სოხუმში. 2014 წლის ბოლოს, როცა აფხაზეთში მოვხვდი, ზუსტად რკინიგზის სადგურის წინ, ფეხქვეშ მწვოდა მინა, რადგან ვფიქრობდი, იქნებ, აქ, ჩემი ბიჭების საფლავებზე ვდგავარ-მეთქი... დღეს გადმოუსვენებელი გყავს ზაზა დემეტრაშვილი, დანარჩენების გადმოსვენება, საბედნიეროდ (თუ შეიძლება, ასე ითქვას), მოვახერხებთ...

მოკლედ, იმას გეუბნებოდით, თუ რატომ ვერ მოვხვდი განახლებულ ომში... უარის მიუხედავად, ბიჭებს ვუთხარი, აფხაზეთში მაინც ჩამოვალ-მეთქი და წასვლას ვცდილობდი. ზურგჩანთა გავამზადე და ხელსაყრელ მომენტს ველოდებოდი. გავიგე, რომ 22 სექტემბერს ვასიკო ჭიჭიაშვილი მიდიოდა. დავუკავშირდი, დავთქვით დრო, როდის უნდა შევხვედროდი, მაგრამ მაშინ მობილური ტელეფონები არ იყო და ერთმანეთთან დაკავშირება ვეღარ შევძელით. ვასიკო, თურმე, გაფრენილა და იმ თვითმფრინავში ჩაინვა, ბაბუშერას აეროპორტში რომ ააფეთქეს (ტირის, – ავტ.)...

აი, ასე ავცდი იმ ტრაგედიას, ალბათ, ღმერთის ნება იყო, რადგან მანამდე გამყოლს არ ვეძებდი ხოლმე და სულ მარტო მივდიოდი, თუმცა მაშინ ვერ შევძელი, რაც, ალბათ, ბედისწერა იყო... არ მინდა, ამ ბიჭების სისხლმა უკვალოდ ჩაიაროს და ამიტომაც, ვისაც აფხაზეთის ომის ტრაგედია გვანუხებს, ვცდილობთ, უსახელო გმირების ამბები ისტორიას დავუტოვოთ, იქნებ, მათი მსხვერპლი ამით მაინც გავამართლოთ და მომავალი თაობები ამ ბიჭების მაგალითზე აღვზარდოთ!

– ახალ თაობებს აფხაზეთის ომის მიმართ ემოცია თითქოს უნელდებათ... ვცდები?

დასასრული მე-8 გვერდზე

„ეს ღირსების ბრძოლა იყო!“ – ზაირა მიქაბაძის მოგონებები აფხაზეთის ომზე

მე-7 გვერდიდან

– მხოლოდ ახალგაზრდა თაობა ვერაფერს გახდებდა, თუ ამაზე მშობლებმა, სკოლამ, ხელისუფლებამ და საზოგადოებამ არ იმუშავა. ახალგაზრდებს აფხაზეთში, აფხაზეთში ნაომარი ბიჭები უნდა შევაცვაროთ და მათზე მეტი ინფორმაცია მივანოდოთ. შესანიშნავი თაობა მოდის და ახალგაზრდობა სწორად აღიქვამს აფხაზეთის დაკარგვას. შესაბამისად, აფხაზეთის დაბრუნების გზასაც სწორად გამონახავს. ახალგაზრდა თაობას კი არ ვაბრალებ, რომ ამ საკითხის მიმართ გულგრილია, არამედ, მეტი ძალისხმევა ჩვენ გვმართებს, რომ მათთან აფხაზეთის ტკივილი და ის მივიტანოთ, რომ აფხაზეთი საქართველოა!

– როცა საკუთარი თვალთ ხედავდით, როგორ იბრძოდნენ ბიჭები, გიფიქრიათ, რომ 28 წლის შემდეგ, აფხაზეთის დაბრუნება ისევე მიუღწეველი ოცნება იქნებოდა?

– არა, ამაზე არც მე და არც ბიჭები დაფიქრებულვართ. აფხაზეთი რომ დატოვეს, ბიჭების უმეტესობა ფიქრობდა, რომ ისევე გამოცხადდებოდა მობილიზება და ისევე წავიდოდნენ საომრად. მეც ასე მეგონა, რომ ძალებს მოვიკრებდით და ისევე დავბრუნდებოდით, ვიბრძოდებდით აფხაზეთის დასაბრუნებლად. ნამდვილად არ მეგონა, რომ 28 წელი გაგრძელდებოდა და აფხაზეთში ფეხს ვერ დავადგამდით...

– და ახლა როგორი განცდა გაქვთ?

– ახლა იმედი მაქვს... და ამ იმედს აფხაზეთში შექმნილი მდგომარეობა მაძლევს. იქ 7 წლის წინ ვიყავი, ამ პერიოდში, ჩვენთანაც ცხოვრება წინ წავიდა და განვითარდა, მაგრამ მაშინდელ ენგურს გაღმა და გამოღმა საქართველოს რომ ვადარებ, ძალიან ჩამოგვრჩებოდა აფხაზეთი. აფხაზეთმა, რომლებიც სამკურნალოდ და სხვადასხვა მიზნით გადმოდიოდნენ აქეთ, აღნიშნეს კიდევ, თქვენთან როგორი მონესრიგებულია პატრული, არავინ გაჩერებს, თუ არ დაარღვევ და ჩვენთან ინსპექცია ყოველ წუთს გაჩერებს, როცა ფული შემოაკლდებათ... მათ მოსწონდათ ჩვენი ცხოვრების პირობები, გატარებული რეფორმები, ძალიან ბევრი ქართულ პასპორტს იღებს და მიაჩნია, რომ ერთ დღესაც, თუ აფხაზეთი არ დაუბრუნდება, თავად გადმოვლენ ენგურს გამოღმა. ასე რომ, იქ შექმნილი სიტუაცია – ჩამორჩენილობა მაძლევს იმედს, რომ აფხაზეთი გონს არიან მოგებული, გამბედაობას, სიმამაცეს გამოიჩინენ და აღიარებენ, რომ ერთადერთი გზა ქართველებთან თანაცხოვრებაა. ახალ თაობაში ბევრი ვიცი, რომელიც თავის თანატოლებთან სოციალური ქსელის მეშვეობით ამყარებს ურთიერთობას და ერთმანეთს აზრებს

უცვლიან... სამწუხაროდ, მედია არ აქცევს ამას ყურადღებას, მაგრამ ძალიან ბევრი ახალგაზრდა ვიცი, ქართველიცა და აფხაზიც, რომლებიც ერთმანეთთან თანაცხოვრების გზებს ეძებენ.

– ეს გასაგებია, მაგრამ სანამ ჩვენსა და აფხაზებს შორის რუსეთი იდგება, აფხაზების გამბედაობის იმედი ნაკლებად უნდა გვქონდეს... მაშინ გაცნობიერებული ჰქონდათ მეზობლებს, რომ მონინალმდევე მხარეს რუსეთი იდგა?

– რუსეთი აფხაზებს ყოველთვის აქეზებდა. ომი რომ დაიწყო, თამაზ ნადარეიშვილთან ჩავწერე ინტერვიუ და მითხრა, ჯერ კიდევ 1987 წელს, გაგრაში, მიტინგზე გამოვედი და ქართველებს მოვუწოდებ, შეიარაღებულიყვნენ, რადგან თავის დაცვა მოგვინვედაო. სანამ ომი დაიწყო, 1987-88 წლებში, აფხაზები სანგრებს თხრიდნენ და ემზადებოდნენო. ყველაფერი ეს, რუსეთის მიერ იყო პროვოცირებული და ბოლოს, აღმოჩნდა, რომ რუსეთი უფრო გადამწყვეტ როლს თამაშობდა ამ ომში, ვიდრე – თავად აფხაზები. რუსე-

თის ქვედანაყოფები იბრძოდნენ ტამიშის დესანტის დროს, აბა, სად ჰყავდათ აფხაზებს გემები?! რუსული დესანტი გადმოსხეს, რუსული ხომალდები შემოდიოდნენ თითქმის ყოველ ღამე, თორემ მხოლოდ აფხაზები რომ ყოფილიყვნენ, ძალიან ცუდი სათქმელია, მაგრამ ჩვენ აფხაზურ ძალას ნამდვილად დავამარცხებდით. თავიდანვე ამბობდნენ ბიჭები, ჩვენ ომი აფხაზებთან კი არა, რუსეთთან გვაქვსო. ისინი რუს ჯარისკაცებს პირისპირ უყურებდნენ...

– დღეს კი გალში, ქართულ ენაზე სწავლა აიკრძალა და რუსეთი „რბილ ძალას“ აძლიერებს ანუ აფხაზეთს დღითიდღე ვკარგავთ. ასე არაა?

– ეს ძალიან მტკივნეული საკითხია. ვისარგებლებ შემთხვევით და ვიტყვი, 2014 წლის ბოლოს ვიყავი ტყვარჩელში, ერთ-ერთ სკოლაში, სადაც ქართველები სწავლობენ. რომ შევედი და ბავშვებს გამარჯობა ქართულად ვუთხარი, ვერ გაბედეს ქართულად მოსალმება და რუსულად მომესალმნენ. არადა, რომ შევედი, ქორეოგრაფი ქართულ ცეკვებს ასწავლიდა და უცებ დაიფანტნენ, თითქოს მტრის დესანტი შესულიყო, ისეთი რეაქცია ჰქონდათ. მერე, სკოლის დირექტორმა მითხრა, აფხაზურმა მხარემ გაიგო, რომ ქართულ ცეკვებს ვასწავლით, მოვიდა ე.წ. განათლების სამინისტროს წარმომადგენელი და გვთხოვა, იქნებ, ჩუმად ასწავლოთ ისე, რომ არავინ გაიგოს ანუ რუსეთის ყურამდე არ მივიდესო. მერე მასწავლებლები მიყვებოდნენ, ბავშვები ქართულ ენას შინ, ღამ-ღამობით, ჩუმად სწავლობენ, რადგან სკოლაში წიგნი ვერ მოაქვთო... რომ მანახეს, როგორი სახელმძღვანელოებით მეცადინებდნენ ბავშვები, გული მომიკვდა, საერთოდ ნაწერი აღარ ემჩნეოდა. ჩავინერე, რამდენი სახელმძღვანელო სჭირდებოდათ – ქართულის, ისტორიის... ჩამოვიტანე ეს ინფორმაცია და ვთხოვე განათლების სამინისტროს, მე გადავიტან-მეთქი, მქონდა ამის საშუალება, რომ ჩუმად გადამეგზავნა წიგნები. განათლების სამინისტრომ სახელმძღვანელოები არ მომცა. ასეთი დამოკიდებულება იყო და რამდენიც უნდა ვამტყუნოთ რუსეთი და თუნდაც აფხაზები, ჩვენ რომ მტყუნები ვართ, ალბათ, ამ დონეზე, ისინი არ არიან დამნაშავეები!

შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლებმა ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის – „პრომეთეუსის“ შემაჯამებელ კონფერენციაში მიიღეს მონაწილეობა

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის დირექტორმა, ვაჟა სირაძემ და საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის დირექტორმა, ეკატერინე მაჭავარიანმა მონაწილეობა მიიღეს ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის – „პრომეთეუსის“ შემაჯამებელ კონფერენციაში.

პროექტის დასკვნით ღონისძიებაში მონაწილეობდნენ ევროკავშირის ელჩი საქართველოში, კარლ ჰარცელი, საფრანგეთის რესპუბლიკის ელჩი საქართველოში, დიეგო კოლასი, საფრანგეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს დელეგაციის წევრები და მიგრაციის პოლიტიკის განვითარების საერთაშორისო ცენტრის წარმომადგენლები.

ღონისძიების მონაწილეებმა ხაზი გაუსვეს საქართველოს ევროპული ინტეგრაციის პროცესში უვიზო მიმოსვლის ამოქმედების მნიშვნელობას და ნაკისრი ვალდებულებების წარმატებით შესრულების მიზნით, შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გადადგმულ ნაბიჯებს, ასევე, შეაჯამეს პროექტის ფარგლებში განხორციელებული აქტივობების როლი საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის შესაძლებლობების განვითარებაში, არალეგალურ მიგრაციასთან ბრძოლისა და საზღვრის მართვის გაძლიერების მიმართულებით.

კონფერენციის დასასრულს, მხარეებმა ხაზგასმით აღნიშნეს ევროინტეგრაციის პროცესში არსებული ვალდებულებების წარმატებით განხორციელების კუთხით სამომავლო თანამშრომლობის გაღრმავების მნიშვნელობა.

ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტი – „პრომეთეუსი“, შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან მჭიდრო თანამშრომლობით, საფრანგეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და ორგანიზაცია CIVIPOL-ის მიერ განხორციელდა.

შინაგან საქმეთა მინისტრმა საქართველოს ერთიანობისთვის ბრძოლაში დაღუპულ გმირთა ხსოვნას პატივი მიაგო

შინაგან საქმეთა მინისტრმა, ვახტანგ გომელაურმა, პრემიერ-მინისტრსა და მთავრობის წევრებთან, ასევე, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსთან ერთად, სოხუმის დაცემის დღესთან დაკავშირებით, გმირთა მოედანზე, საქართველოს ერთიანობისთვის ბრძოლაში დაღუპულ გმირთა ხსოვნას პატივი მიაგო და მემორიალი გვირგვინით შეამკო.

გმირთა მოედანზე მდებარე მემორიალთან, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე, დაღუპულთა ოჯახის წევრები და ახლობლებიც იმყოფებოდნენ.

წელს სოხუმის დაცემიდან 28 წელი გავიდა. სამხედრო დაპირისპირება აფხაზეთში 1992 წლის 14 აგვისტოს დაიწყო. სოხუმისთვის ბრძოლა 1993 წლის 27 სექტემბერს, ქალაქის დაცემით დასრულდა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიგრაციის დეპარტამენტის თავმჯდომარის მაძიებელთა მიმღებ ცენტრში COVID-19-ის სანიტაღმდეგო ვაქცინაციის პროცესი დაიწყო

შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიგრაციის დეპარტამენტის თავმჯდომარის მაძიებელთა მიმღებ ცენტრში, გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატის მიერ ინიცირებული გლობალური კამპანიის – „არავინაა უსაფრთხო, სანამ ყველა არ იქნება უსაფრთხო“ – ფარგლებში, COVID-19-ის სანიტაღმდეგო ვაქცინაციის პროცესი დაიწყო.

ვაქცინაციის პროცესს პირადად დაესწრნენ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი, ეკატერინე ტიკარაძე და გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატის საქართველოს წარმომადგენლობის ხელმძღვანელი, კემლინ ფურლი, რომლებსაც შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილემ, ალექსანდრე დარაზველიძემ უმასპინძლა და თავმჯდომარის მაძიებელთა მიმღებ ცენტრის მუშაობის სპეციფიკა გააცნო.

ცენტრის ბენეფიციარებს, სპეციალურად ვაქცინაციის მოძრავ ამბულატორიაში, სხვადასხვა ქვეყნის მიერ წარმოებული ვაქცინით ნებაყოფლობით ჩაუტარდათ აცრა. მოძრავი ამბულატორია შესაბამისი სამედიცინო საშუალებებით არის აღჭურვილი და უზრუნველყოფს ვაქცინაციის პროცესს, ასევე, შემდგომი პერიოდის მეთვალყურეობის უსაფრთხო გარემოში ჩატარებას.

ვაქცინაციის გლობალური კამპანია გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატისა და გაეროს გენერალური მდივნის, ანტონიო გუტიერესის ინიციატივით, მთელი მსოფლიოს მასშტაბით ხორციელდება. მისი მიზანია, ლტოლვილებისა და თავმჯდომარის მაძიებლებისთვის COVID-19-ის სანიტაღმდეგო ვაქცინაზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და მათი ჯანმრთელობის უსაფრთხოების დაცვა.

პოლიციამ თბილისში ბინების გაქურდვის ფაქტები გახსნა – დააკავებულობა ერთი პირი

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის ისანი-სამგორის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, 1990 წელს დაბადებული, წარსულში ნასამართლევ და ამჟამად პირობითი მსჯავრის ქვეშ მყოფი დ.გ. ქურდობის ბრალდებით დააკავეს.

დანაშაული 4-დან 7 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. გამოძიებამ დაადგინა, რომ ბრალდებულმა მიმდინარე წლის 10 სექტემბერში, ვარკეთილში, მოქალაქის საცხოვრებელ ბინაში ფარულად შეაღწია, სხვადასხვა ნივთი მოიპარა და შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა. პოლიციამ დ.გ. მომხდარიდან მალევე, ცხელ კვალზე დააკავა.

საქმეზე ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად ასევე დადგინდა, რომ ბრალდებულმა თბილისის სხვადასხვა უბანში, არაერთ ბინაში ფარულად შეაღწია და გაქურდა.

სამართალდამცველებმა, დ.გ.-ის საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას, დანაშაულებრივი გზით დაუფლებული ნივთების ნაწილი და სავარაუდოდ, ცეცხლსასროლი პისტოლეტი ნივთმტკიცებად ამოიღეს.

ქურდობის ფაქტზე გამოძიება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით მიმდინარეობს.

დვალისვილის სასწაული ვეგასში

UFC-ში მერაბ დვალისვილი მორიგი შეხვედრა გამართა და ზედიზედ მე-შვიდე გამარჯვება მოიპოვა. ქართველმა მებრძოლმა ამჯერად მარლონ მორაეში დაამარცხა, მეტოქე, რომელსაც სპეციალისტები უპირობო ფავორიტად თვლიდნენ. მორაეში ფავორიტის სტატუსი ლამის გაამართლა, როცა პირველ რაუნდში, ქართველი ნოკდაუნში გაგზავნა და მხოლოდ ილბლის წყალობით გადავრჩით. მან ვერ შეძლო გაბრუნებული ქართველის მოხელთება და საქმის ბოლომდე მიყვანა. მერაბმა ამოისუნთქა, შემდეგ კი თავად შეუტია და ბრძოლა შემოაბრუნა. დვალისვილის მეტსახელი „მანქანა“ და ამ შეხვედრაში ნათლად გამოჩნდა, რატომ ეძახიან მას ასე.

„ვინც შაბათ ღამით, UFC-ს უყურა, მიხვდებოდა, თუ რატომ უწოდებენ გუნდელები მერაბ დვალისვილს The Machine-ს – ის უბრალოდ არ ჩერდება. როცა მეორე რაუნდში, შეხვედრის დასრულებამდე 35 წამით ადრე, ბრძოლა შეწყდა, დვალისვილს დარტყმებში უპირატესობა 246-34-ზე ჰქონდა. სწორედ ამიტომ უწოდებენ მას The Machine -ს“...

„დვალისვილი მორაეშის წინააღმდეგ – დაპირისპირება, რომელსაც წლის ბრძოლად დასახელების შანსი ექნება. დვალისვილი ურთულესი სიტუაციიდან როგორღაც ცოცხალი გამოძვრა და მეტოქე პარტერში დროულად გადაიყვანა. სწორედ ამ დროს, მან ბრძოლის სცენარი შეცვალა და მორაეში ჩაქუჩისებრი მუშტების ცემით, თითქმის გათიშა. მორაეშისთვის ეს მის მეხსიერებაში ყველაზე სასტიკი 5 წუთი იყო. ალბათ, ბრძოლა 50 დარტყმით ადრე უნდა დასრულებულიყო, ვიდრე ეს მოხდა“, – წერს უცხოური მედია.

გამთრის ოლიმპიადაზე სრული გუნდით

გერმანიის ქალაქ ობერსდორფში, გასულ კვირას, ფიგურულ სრიალში ჩელენჯერის მორიგი ეტაპი დასრულდა. პირველ დღეს, მოცეკვავე წყვილებში, მარია კაზაკოვა და გიორგი რევიამ მოკლე პროგრამაში 66.95 ქულა დაიმსახურეს და მე-5 ადგილზე იყვნენ. შაბათს კი თავისუფალ პროგრამაში 106.25 ქულა მიიღეს (ჯამში, 173.20 ქულა დაუგროვდათ) და ბრინჯაოს მედლები მოიპოვეს.

აღნიშნულ ტურნირზე ზამთრის ოლიმპიადის ლიცენზიები თამაშდებოდა და ისინი საუკეთესო ოთხეულს უნდა რგებოდა. შესაბამისად, ქართულმა წყვილმა ლიცენზია მოიპოვა და პირველად, ქართული სპორტის ისტორიაში, ჩვენი ქვეყანა პეკინის ოლიმპიადაზე, ფიგურულ სრიალში სრული გუნდით გამოვა. 2022 წლის ზამთრის თამაშებზე საქართველოდან იასპარეზებენ: ვაჟებში – მორის ყვითელაშვილი, გოგონებში – ალინა ურუშაძე, სპორტულ წყვილებში – კარინა საფინა და ლუკა ბერულავა, ხოლო მოცეკვავე წყვილებში – მარინა კაზაკოვა და გიორგი რევია. შედეგად, ჩვენს მოციგურავეებს გუნდურ შეჯიბრშიც მიეცემათ მედლისთვის ბრძოლის შანსი.

ბრიგალაშვილი ოქროთი დაბრუნდა

ოლიმპიადის დასრულების შემდეგ, ძიუდოსტთა შორის პირველი საერთაშორისო ტურნირი გაიმართა. ქართული დელეგაცია აღნიშნულ ტურნირში მონაწილეობას არ აპირებდა, მაგრამ ბოლო მომენტში, ოთხი სპორტსმენის გაგზავნა გადაწყდა. 73 კგ-ში – ჯუმბერ მელაძე და 81 კგ-ში – ზაურ დვალისვილი დებიუტანტები გახლდნენ და მათგან შედეგს არც ველოდით. აი, იმავე 81 კგ-ში – ტატო გრიგალაშვილისგან, მხოლოდ ოქროს მედალი გვინდოდა, ხოლო ამავე წონიდან 90-ში გადასული ლუკა მაისურაძისთვის, ეს ახალ წონაში გამოცდა იქნებოდა.

გრიგალაშვილი ძალიან დამაჯერებლად იჭიდავა, არცერთ მეტოქეს შანსი არ დაუტოვა და ოქროს მედალი მოიპოვა. რაც შეეხება მაისურაძეს, ახალ წონაში მანაც თამამად იჭიდავა, ფინალამდე მივიდა, იქ კი გამოცდილ აზერბაიჯანელ მეტოქესთან დამარცხდა. ფინალის წაგების მიუხედავად, ეს შედეგი მაისურაძის აქტივში უნდა ჩაინეროს, რადგან ახალ წონაში, პირველივე ტურნირზე ფინალში ჭიდაობა იოლი ნამდვილად არ არის.

ტოჩინოშინმა ბოლომდე იბრძოლა

იაპონიაში სექტემბრის ბაშო დასრულდა და სამწუხაროდ, ქართველმა სუმოსტმა ლევან გორგაძემ, იგივე ტოჩინოშინმა დადებითი ბალანსის დაფიქსირება ვერ მოახერხა. ქრონიკული ტრავმის ფონზე, არავის გაკვირვებია, რომ საწყისი 8 ტურის შემდეგ, ტოჩის ბალანსი 2:6-ზე იყო და დარჩენილ 7 ბრძოლაში მას 6 გამარჯვება სჭირდებოდა, რაც წარმოუდგენლად ჩანდა, თუმცა...

ტოჩინოშინმა მოახერხა და ზედიზედ 5 შეხვედრა მოიგო, ბალანსი 7:6-ზე გახადა, თუმცა მომდევნო ორში დასანანი მარცხი იწვინა და საბოლოოდ, ტურნირი 7:8 ბალანსით დაასრულა. დღეის მდგომარეობით, ტოჩი მე-12 მაეგაშირაა და განახლებულ რეიტინგში, უდიდესი ალბათობით, ერთი საფეხურით დაქვეითდება. ამის მიუხედავად, იაპონელები აღიარებენ, რომ ის, რასაც ქართველი აკეთებს, არაადამიანურ ძალეხსა და ნებისყოფას მოითხოვს.

მამარდაშვილი სათადარიგობებში

ესპანეთის პრიმერა დივიზიონის მეშვიდე ტურში მოხდა ის, რასაც სამწუხაროდ ველოდით. „ვალენსიას“ მთავარმა მწვრთნელმა, ზედიზედ ექვს ტურში ძირითად შემადგენლობაში ნათამაშები გიორგი მამარდაშვილი სათადარიგოთა სკამზე დასვა და კარში ჰოლანდიელი იასპერ სილესენი ჩააყენა. მეექვსე ტურში, გიორგის შეცდომების გამო გასული გოლები ესპანურმა მედიამ უყურადღებოდ არ დატოვა, მთელი კვირა ატრიალა და შედეგიც სახეზეა. სიმართლე რომ ვთქვათ, 20 წლის ქართველისთვის ამხელა ყურადღება უდიდესი ფსიქოლოგიური წნეხი იყო და სავარაუდოდ, სწორედ ამის ბრალია ის შეცდომებიც, რომელიც მან დაუშვა. ამის მიუხედავად, გვჯერა, რომ მამარდაშვილს პრიმერაში შანსი კიდევ არაერთხელ მიეცემა, რადგან ციდან ვარსკვლავებს არც სილესენი წყვეტს და აგერ, მეშვიდე ტურშიც ასალები გაუშვა, თუმცა...

„ყველამ იცის, როგორ მოვიდა მამარდაშვილი ჩვენთან. მან იმ მოლოდინს გადააჭარბა, რომელიც გვქონდა. ბოლო შეხვედრებში, მასზე გარკვეულწილად იმოქმედა დატვირთვებმა და პასუხისმგებლობამ. ის არის ახალგაზრდა, რომელსაც დიდი მომავალი აქვს. ორი მარცხის შემდეგ გადავწყვიტეთ, რომ დადგა დრო, როცა სილესენზე უნდა გადავსულიყავით. მან კარგად ითამაშა და რამდენჯერმე გადაარჩინა გუნდი, მათ შორის, ბოლო წუთებზე“, – ეს განცხადება „ვალენსიას“ თავკაცმა, ხოსე ბორდალასმა ბოლო ტურის შემდეგ გააკეთა ანუ ის სილესენის თამაშით უკმაყოფილო არ დარჩა.

რონალდუს 125 მილიონი

ფეხბურთის სპორტის სახეობებში ერთ-ერთი ყველაზე შემოსავლიანია. ვარსკვლავებს მართლაც კოლოსალური ხელფასები აქვთ, თუმცა იმავე ვარსკვლავების ჯამაგირი ახლოსაც ვერ მივა, მაგალითად, NBA-ს ლიდერების ხელფასებთან. გასულ კვირას, დღეს მოქმედ ფეხბურთელთა ათეული გამოქვეყნდა ანუ იმ მოთამაშეთა ხელფასები, რომლებიც ყველაზე მეტს იჯიბავენ. თანხები გადასახადების გარეშეა მითითებული და ნუ გაიკვირვებთ, თუ პირველ ადგილზე ვეტერანი, 36 წლის კრიშტიანუ რონალდუა.

10 მაღალანაზღაურებადი ფეხბურთელი მსოფლიოში:

1. კრიშტიანუ რონალდუ („მანჩესტერ იუნაიტედი“) – 125 მილიონი აშშ დოლარი;
2. ლიონელ მესი (პსჟ) – 110 მილიონი;
3. ნეიმარი (პსჟ) – 95 მილიონი;
4. კილიან მბაპე (პსჟ) – 43 მილიონი;
5. მოჰამედ სალაჰი („ლივერპული“) – 41 მილიონი;
6. რობერტ ლევანდოვსკი („ბაიერნი“) – 35 მილიონი;
7. ანდრეს ინიესტა („ვისელ კობე“) – 35 მილიონი;
8. პოლ პოგბა („მანჩესტერ იუნაიტედი“) – 34 მილიონი;
9. გარეთ ბელი („რეალი“) – 32 მილიონი;
10. ედენ აზარი („რეალი“) – 29 მილიონი.

„ჰოლივუდში“ არეულთბაა

იმის გათვალისწინებით, როგორი ვარსკვლავები თამაშობენ ფრანგულ „პარი სენ ჟერმენში“, ამ გუნდს ჰოლივუდს ეძახიან. ჰოდა, სადაც ვარსკვლავები არიან, იქ პრობლემებიც უხვადაა. საფრანგეთის უმაღლეს დივიზიონში, გასულ უქმეებზე გამართულ ტურში, გუნდის თავკაცმა, მაურიციო პოჩეტინომ 150 მილიონად შეფასებული კილიან მბაპე მინდვრიდან 88-ე წუთზე გაიყვანა. ფრანგმა შემტევმა უკმაყოფილება არ დამალა, ხოლო როცა სათადარიგოთა სკამზე დაჯდა, კამერებმა მის მიერ თანაგუნდელებისთვის ნათქვამი ფრაზა დააფიქსირეს და გაშიფრეს. როგორც ჩანს, მბაპე თანაგუნდელით, 222 მილიონად ნაყიდი ნეიმართაა უკმაყოფილო და მან ბრაზილიელის მისამართით, შემდეგი სიტყვები თქვა – „ეს მათხოვარი პასს არასდროს მაძლევს“.

შეგახსენებთ, რომ ორი ტურის წინ, პოჩეტინომ მინდვრიდან ლიონელ მესი გაიყვანა, რამაც არგენტინელი ძალიან გააბრაზა და მან პორტუგალიელ სპეციალისტს ხელიც არ ჩამოართვა. როგორც ევროპული მედია წერს, პოჩეტინო ვარსკვლავურ შემადგენლობას ვერ უმკლავდება და უდიდესი ალბათობით, მას თანამდებობიდან გაუშვებენ, მთავარ მწვრთნელად კი ზინედინ ზიდანს დანიშნავენ.

„ბედნიერების სამკუთხედი“ აღმოაჩინეს

ავსტრალიელმა ფსიქოლოგებმა, მელბურნის უნივერსიტეტიდან, გამოარკვეეს სამი ძირითადი ელემენტი, რომლებიც ადამიანს სრულ ბედნიერებას ანიჭებენ. „ბედნიერების სამკუთხედს“ ქმნის საყვარელი პარტნიორის არსებობა, ფული – 100 ათას დოლარამდე და სოციალური აქტივობა, რომელიც ცხოვრების მიზანს განსაზღვრავს. ისეთი „უმნიშვნელო“ რამ, როგორც, მაგალითად, ზედმეტი წონაა, ადრე ჩატარებული გამოკვლევების შედეგების მიუხედავად, ბედნიერებას ხელს არ უშლის. სწავლულები ყველა ექიმს ურჩევენ, უფრო მეტად იზრუნონ პაციენტის ბედნიერებაზე მთლიანობაში, ვიდრე მხოლოდ მათ სისხლში ქოლესტერინის დონესა და მაღალ წნევაზე.

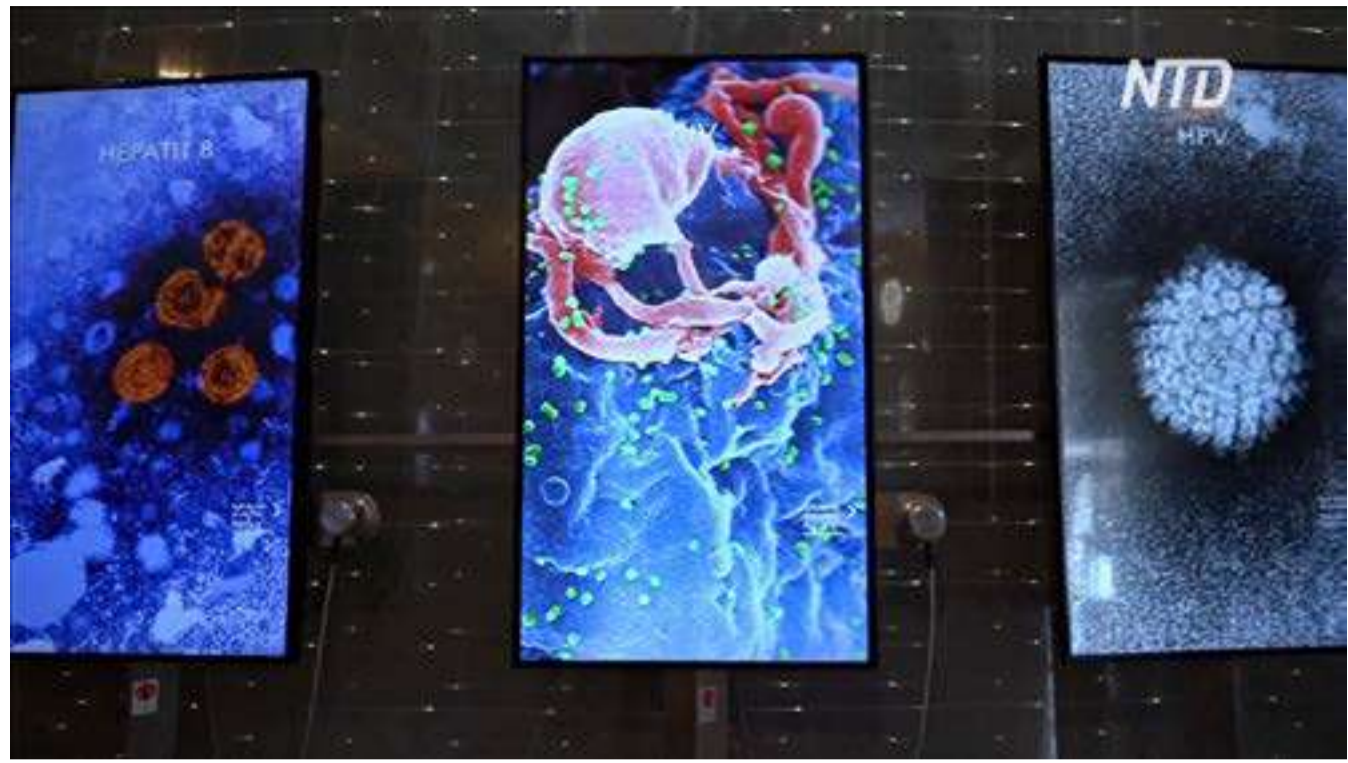
უკანასკნელი 12 წლის განმავლობაში ჩატარებული გამოკვლევების შედეგებით, ასეთი რამ გაირკვა: ადამიანის ჯანმრთელობის მდგომარეობა (გარდა მძიმე სენისა), არ შედის „ბედნიერების სამკუთხედში“. ბედნიერების მაჩვენებელი, მაგალითად, სიმსუქნის მეორე და მესამე ხარისხის მქონეთა შორის, შესაძლოა, ცოტათი დაეცეს. ბედნიერების შეგრძნებისთვის არც ისე მნიშვნელოვანია, ასევე, საცხოვრებელი ადგილი, პროფესია, ბავშვების არსებობა ან არარსებობა. ავსტრალიელი სწავლულები იმასაც ადასტურებენ, რომ ასაკთან ერთად, ადამიანების ცხოვრება ნამდვილად უმჯობესდება და ისინი თავს უფრო ბედნიერად გრძნობენ.

ბევრი შაქარი ტვინს ანადგურებს

დიდი რაოდენობით შაქრის მოხმარება ტვინს ანადგურებს – ამის შესახებ ავსტრალიელმა სწავლულებმა განაცხადეს. მათ ექსპერიმენტები ჩაატარეს ლაბორატორიულ მღრღნელებზე, რომლებიც სამ ჯგუფად დაყვეს. პირველი ჯგუფის წევრებს საკვებში დიდი რაოდენობით შაქრის სიროფს უმატებდნენ, მეორეს არ აძლევდნენ შაქარს და მუდმივად სტრესულ სიტუაციაში ამყოფებდნენ, ხოლო მესამე ჯგუფის თავები ტკბილსაც იღებდნენ და თან სტრესის ქვეშაც იყვნენ. რამდენიმე კვირის შემდეგ, პირველი და მეორე ჯგუფის ცხოველების ტვინში გარკვეული ცვლილებები დააფიქსირეს, ხოლო მესამე ჯგუფის თავებს ცენტრალური ნერვული სისტემის დეგენერაცია დაუდგინდათ, რაც მათ ფიზიოლოგიაზეც აისახა. მკვლევარები ასკვნიან, რომ საკვებში დიდი რაოდენობით შაქრის არსებობა სტრესივით მოქმედებს და სისხლში შესაბამისი ჰორმონების რაოდენობას ზრდის. ამის შედეგად, ხშირდება გულისცემა, ხოლო ტვინს გაძლიერებული რეჟიმით უწევს მუშაობა, რაც საბოლოოდ, ნერვული უჯრედების დაშლას იწვევს.

პანდემიას გამოფენა მიუძღვნეს

კარანტინის შემდეგ, სტოკჰოლმში, ნობელის მუზეუმმა კვლავ გაულო კარი მნახველებს. აქ დროებითი გამოფენა გაიხსნა თემატური სახელწოდებით – "გადამდებია". ის საშუალებას იძლევა, სხვადასხვა კუთხით შეხედოთ პანდემიის, ვირუსების პრობლემას და მათ გავლენას ადამიანის იმუნურ სისტემაზე. ექსპოზიციაზე წარდგენილია ნობელის პრემიის ლაურეატები და სხვა მეცნიერები, რომლებმაც გააფართოვეს ადამიანების წარმოდგენა ვირუსებზე, ასევე, გამოიკვლიეს იმუნური სისტემა და შეიმუშავეს ვაქცინები. გამოფენაზე წარდგენილი არიან ეკონომისტი ნობელიანტიც, რომლებმაც გამოიკვლიეს, რა გავლენას ახდენს ეპიდემიები ფინანსურ სისტემაზე, ასევე, მწერალი ლაურეატები, რომლებიც პანდემიებზე წერდნენ. ვისაც ამ ექსპოზიციაზე მოხვედრა არ შეუძლია, მუზეუმის საიტზე, გამოფენას ონლაინ-რეჟიმში ნახავს.

სმარტფონების გარეშე, ფასდაკლებით ემსახურებიან

ნიუ-იორკის ერთ-ერთმა სასტუმრომ უჩვეულო სპეცტარიფი აამოქმედა, სახელწოდებით – Digital Detox. თუ სასტუმროში გაჩერების მსურველი ამ ტარიფს აარჩევს, თავისი ყველა ელექტრონული მოწყობილობა შესაძლებლად უნდა ჩააბაროს და ყოველ ღამეზე, 10%-იან ფასდაკლებას მიიღებს. წესები ეხება ყველა მოწყობილობას: სმარტფონებს, ნოუთბუქებს, პლანშეტებს.

ამის ნაცვლად, ყოველდღიურად, სასტუმროს სტუმრებს ბექდურ პრესას აწვდიან. გარდა ამისა, მათთვის მედიტაციის უფასო სესიონებიცაა გათვალისწინებული. აღსანიშნავია, რომ მსგავს აქციებს სულ უფრო მეტი დაწესებულება მიმართავს და სმარტფონებსა და ნოუთბუქებზე უარის თქმის სანაცვლოდ, კლიენტებს სხვადასხვა ბონუსებს სთავაზობენ.

„თავაზიანი“ ტუალეტი დადგეს

დიზაინერმა, ამომავალი მზის ქვეყნიდან, კაზუ სატომ, კომპანია Disruption Lab-თან ერთად, ტოკიოში, ახალი საზოგადოებრივი ტუალეტი დადგა. მას Hi Toilet უწოდეს, რაც იმით აიხსნება, რომ საპირფარეოს მართვა ხმოვანი ბრძანებებითაა შესაძლებელი. სფერული ფორმის შენობა თეთრადაა შეღებილი, შიგნიდან კი აუცილებელი ტექნიკითაა აღჭურვილი, რომელიც ხმით იმართება. მომხმარებელს შეუძლია გასცეს ბრძანება, მაგალითად, „დახურე კარი“ ან „ჩარეცხე უნიტაზი“. კონცეფციის ავტორები აცხადებენ, რომ ამით მას სურდათ, „იაპონური საზოგადოებრივი ტუალეტების დიდებულება“ ეჩვენებინათ. მათ მომხმარებლისა და საპირფარეოს ზედაპირების კონტაქტი მინიმუმადე დაიყვანეს. იდეა წლების წინ არსებობდა, თუმცა პანდემიამ ქვეყანაში უკონტაქტო ტუალეტების დანერგვა დააჩქარა.

ყოველდღიური ყავა სიკვდილის რისკს ამცირებს

ბრიტანელმა და უნგრელმა სწავლულებმა გამოიკვლიეს, როგორ გავლენას ახდენს ყავის მოხმარება გულ-სისხლძარღვთა დაავადებით გამონვეულ სიკვდილიანობაზე. მათ ექსპერიმენტში 468 629 ადამიანი მონაწილეობდა, რომელთაც თავიდან არ აღენიშნებოდათ გულ-სისხლძარღვთა პათოლოგიები. ისინი სამ ჯგუფად დაყვეს: პირველი საერთოდ არ იღებდა ყავას, მეორე ჯგუფი დღეში ნახევარი ფინჯიდან სამ ფინჯამდე მოიხმარდა ამ მატონიზირებელ სასმელს, მესამე ჯგუფი კი დღეში სამ ფინჯანზე მეტ ყავას მიირთმევდა.

ექსპერიმენტის მონაწილეებს 11 წლის განმავლობაში აკვირდებოდნენ და აფიქსირებდნენ გარდაცვალების ფაქტებს, როგორც სხვა მიზეზით, ასევე, გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებით. აღმოჩნდა, რომ მეორე ჯგუფის წარმომადგენლებში, სიკვდილის რისკი 12%-ით ნაკლები იყო მათთან შედარებით, რომლებიც საერთოდ არ სვამდნენ ყავას. მკვლევარებმა ზუსტად არ იცოდნენ, როგორ ცვლის ყავა გულის სტრუქტურას, მაგრამ მიაჩნიათ, რომ იმ ადამიანებს, რომლებიც რეგულარულად მოიხმარენ ყავას, უფრო ჯანმრთელი გული აქვთ, ვიდრე მათ, რომლებიც საერთოდ არ ეკარებინ ამ სასმელს.

როდის არის მარილი მავნებელი?

რასაკვირველია, მარილი საჭირო პროდუქტია, ის ჩვენს საკვებს უფრო გემრიელს ხდის, თუმცა ცნობილია, რომ მისი დიდი რაოდენობით მოხმარება საშიშია. ეს იმიტომ, რომ მარილი გავლენას ახდენს გულის, სისხლძარღვებისა და ძვლების მდგომარეობაზე, მაგრამ არც მასზე უარის თქმა შეიძლება. ბოლოს და ბოლოს, ნატრიუმიც ისევე აუცილებელია ორგანიზმისთვის, როგორც სხვა მიკროელემენტები. ის ფიზიოლოგიური სითხეების ბალანსის შენარჩუნებაში გვეხმარება, ასევე, ხელს უწყობს კუნთებისა და ნერვების მუშაობას. უბრალოდ, არ უნდა მივეძალოთ ზოგიერთ საკვებს, რომელშიც დიდი რაოდენობითაა ნატრიუმი, მაგალითად, გაყინულ სალათებს.

მართალია, გაყინული სალათებისგან საკვების მომზადება ძალიან ადვილია და თანაც სასარგებლო ვიტამინებსა და მინერალებსაც ინარჩუნებენ, მაგრამ მათში ჭარბი რაოდენობითაა ნატრიუმი. იგივე ითქმის ბოსტნეულის კონსერვებზეც, მაგალითად, დაკონსერვებულ სიმინდსა და ბოსტნეულს, კერძოდ, ტომატის წვენზეც, რომელიც მაღაზიებში იყიდება. სჯობს, წვენები სახლის პირობებში, თავადვე მოამზადოთ. გავრცელებული სოუსებიდან, ყველაზე დიდი რაოდენობით ნატრიუმი სოიოს სოუსშია, ამიტომ მასთან ფრთხილად იყავით. რაც მთავარია, თავი აარიდეთ ჩიფსებს, „სუხარიკებს“, მარილიან არაქისს – რაც ყველას ასე ძალიან უყვარს, მაგრამ ორგანიზმს ჭარბი რაოდენობით აწვდიან ნატრიუმს.

„სელფის“ გადაღებამ იმსხვერპლა

მექსიკის ქალაქ ჩინიპასში, „სელფის“ გადაღების მცდელობისას, ორი გოგონა დაიღუპა – გოგონებს თვითმფრინავი დაეჯახა. ისინი ქალაქში, ცხენების დოლის სანახავად ჩავიდნენ, რომელიც ადგილობრივი აეროპორტის მიმდებარედ იმართებოდა. დოლის დასრულების შემდეგ, გოგონები ასაფრენ ბილიკზე იმიტომ გავიდნენ, რომ „სელფი“ გადაეღოთ. როგორც ვარაუდობენ, ხმაურიანი გარემოს გამო, მათ ვერ გაიგეს მსუბუქმობითანი პატარა თვითმფრინავის დაშვება. თვითმფრინავის ფრთა ორივე გოგონას თავში მოხვდა. როგორც პილოტი აცხადებს, მან კი დაინახა ადამიანები ბილიკზე, მაგრამ შეჯახების აცილების ალბათობა საერთოდ არ არსებობდა.

კბილების დაკარგვა სიცოცხლეს გვიმოკლებს

დაცვენილი კბილების რაოდენობის მიხედვით, შესაძლებელია იმის გაგება, რამდენი წლის სიცოცხლე დარჩა ადამიანს – ამ დასკვნამდე მივიდნენ ბრიტანელი მკვლევარები, Oral Health Foundation-დან. მათ განსაზღვრეს, რომ დაცვენილი კბილების რაოდენობა იმის ძირითად ინდიკატორს წარმოადგენს, თუ როგორ ექცევა ადამიანი საკუთარ ჯანმრთელობას. ექსპერტების დაკვირვებების თანახმად, ადამიანები, რომლებმაც 70 წლის ასაკში ყველა კბილი შეინარჩუნეს, ხშირად, 100 წლამდე და მეტხანსაც ცოცხლობენ. ამასთან, 65 წლის ასაკისთვის, 5 და მეტი კბილის დამკარგავ ადამიანს საკმაოდ ხშირად აწუხებს გულსისხლძარღვთა დაავადებები, ასევე, დიაბეტი, ოსტეოპოროზი და რამდენიმე წლით ნაკლებსაც ცოცხლობენ.

სწავლულები კბილების დაცვის მთავარ მიზეზად ასახელებენ ტრავმებს, თამბაქოს მოწევას, პირის ღრუს ცუდ ჰიგიენასა და ღრძილების დაავადებებს. მთლიანობაში, კბილების დაკარგვა და რაც მთავარია, ამ პრობლემის მოგვარებაზე უარის თქმა, თითქმის ყოველთვის მიუთითებს ადამიანის ცხოვრების დაბალ ხარისხსა და ჯანმრთელობისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებაზე.

სასტუმრო კლასტროფობებისთვის

მეორე მსოფლიო ომის დროს, საფრანგეთის ჩრდილოეთით, ბრეტანში, გერმანელი სამხედროების მიერ აშენებული ბუნკერი შეარემონტეს და მიწისქვეშა სასტუმროდ აქციეს. ენთუზიასტმა სერჟ კოლიუმ, 1940 წელს აშენებული ბუნკერის გარშემო მდებარე მიწის ნაკვეთი შეიძინა, მერე კი წელიწადნახევარი, ქვიშისგან მის გასუფთავებასა და გარემონტებას მოახდომა. შედეგად, მშვენიერი სასტუმრო სახლი გამოვიდა, რომელსაც ერთდროულად, 20 ადამიანი მიღება შეუძლია. მიწისქვეშა ოტელში, სერჟმა ეპოქის ატმოსფერო შეინარჩუნა, როსთვისაც ინტერიერი იმ დროის ატრიბუტიკით შეავსო. ბუნკერ-სასტუმროში ღამის გათევა ექვს მოგზაურს 375 დოლარი დაუჯდება.

ნიანგის სუპისტვის ციხე ელით

ინდონეზიაში, ჩინელ მუშებს ხუთ წლამდე პატიმრობა იმიტომ ელით, რომ ნიანგისგან სუპი მოამზადეს. კუნძულ სულავესზე, მიგრანტებმა ადგილობრივებს დაჭერილი რეპტილია სთხოვეს, მისგან სუპი მოამზადეს და მიირთვეს. ნიანგის დაკვლამდე, მუშებმა მასთან ფოტოები გადაიღეს და სოციალურ ქსელში გამოაქვეყნეს, რითაც ადგილობრივი ბუნების დაცვის სააგენტოს ყურადღება მიიპყრეს. ცხოველთა დამცველები იმ ქარხანაში მივიდნენ, სადაც მიგრანტები მუშაობდნენ, რათა რეპტილია გადაერჩინათ, თუმცა უკვე გვიანი იყო – მათ მხოლოდ სუპის ნარჩენებს მიუსწრეს. ჩინელი მუშების განცხადებით, მათ არ იცოდნენ, რომ ინდონეზიაში ნიანგებს კანონი იცავთ, მაგრამ ამის მიუხედავად, შესაძლოა, ისინი ხუთი წლით გისოსებს მიღმა აღმოჩნდნენ.

ვინ არის „დამნაშავე“ კუჭის კიბოში?

2005 წელს, ავსტრალიელ ექიმებს – ბარი მარშალსა და რობინ უორენს ნობელის პრემია გადაეცათ აღმოჩენისთვის, რაც საშუალებას იძლევა, განისაზღვროს ბაქტერია *Helicobacter pylori*-ის როლი ისეთი დაავადებების განვითარებაში, როგორებიცაა გასტრიტი, ასევე, კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლული. ამ აღმოჩენით მეცნიერებმა დაასკვნეს, რომ გასტრიტისა და წყლულოვანი დაავადებების განკურნება იმავე ბაქტერიის განადგურებით შეიძლება, რომელიც კუჭსა და ნაწლავებში ლორწოვანი გარსის ანთებითი პროცესების ინფექციური აღმგზნებია. აღსანიშნავია, რომ დღეისთვის, პლანეტის მოსახლეობის ორი მესამედი, სწორედ ამ „ნობელიანტი“ ბაქტერიის მატარებელია. ლიდერის პოზიციები კი აფრიკის ქვეყნებს უჭირავთ.

დაავადების მთავარი მიზეზი პირადი ჰიგიენის წესების დაუცველობა, გაურეცხავი პროდუქტებისა და უსუფთაო წყლის მოხმარებაა. მიუხედავად ამისა, ადამიანების უმრავლესობა დაავადების ნიშნებს ვერ ამჩნევს, რადგან დიდი ხნის განმავლობაში, ბაქტერია თავს არ ავლენს იმის გამო, რომ საკმაოდ სუსტი მიკროორგანიზმია. დაავადების განვითარება შესაბამის ფაქტორებთან ერთად იწყება. ეს არის კვების არასწორი რეჟიმი და რაციონი, ასევე, მავნე ჩვევები, სტრესული სიტუაციები და სხვა. აშშ-სა და ევროპაში ჩატარებული გამოკვლევების მიხედვით, პრაქტიკულად ყველა ავადმყოფი, რომელსაც კუჭისა და თორმეტგოჯას წყლული ჰქონდა, ბაქტერია *Helicobacter pylori*-თი იყვნენ დაინფიცირებულნი. ჯანმრთელ ადამიანებში კი ეს ბაქტერია სამჯერ ნაკლებად ხვდება. გარდა ამისა, ხნის განმავლობაში, ამ ბაქტერიის კუჭში არსებობამ, შესაძლოა, გამოუსწორებელი ცვლილებები გამოიწვიოს, რასაც ატროფიულ გასტრიტამდე და კუჭის კიბომდე მიყვავართ.

ჰობიტის ცხოვრება არჩია

37 წლის იტალიელმა კონდიტერმა, ნიკოლა ჯენტილემ გადამწყვიტა, ჰობიტით – ჯონ ტოლკინის ცნობილი გმირის მსგავსად იცხოვროს. მამაკაცმა მინის ნაკვეთი იყიდა სოფელში და იქ მეუღლესთან ერთად, ფილმში აღწერილი სოფელ შირის საკუთარ ვერსიას ქმნის. ჯენტილე არა მხოლოდ იცვამს „ფენტეზის“ პერსონაჟით, არამედ ცხოვრობს კიდეც სახლში, რომელსაც მრგვალი კარი და ფანჯრები აქვს – ზუსტად ისე, როგორც ახალ ზელანდიაში, „ბექტების მბრძანებლის“ გადაღებებისთვის აშენებულ ქოხებს აქვთ.

„გარკვეული პერიოდის წინ მივხვდი, რომ წიგნები და ფილმები აღარ არის საკმარისი, რათა „ფენტეზის“ ჟანრის მიმართ, ჩემი მისწრაფება დააკმაყოფილდეს“, – ამბობს იტალიელი.

ის აპირებს, საკუთარი ნაკვეთი ჰობიტების სოფლად აქციოს, თანაც აქაურების ცხოვრებაც დიდად არ განსხვავდება წიგნის გმირების ცხოვრებისგან: სოფლის მცხოვრებლებიც ახლოს არიან ბუნებასთან, უყვართ ფესტივალებისა და ცეკვის საღამოების მოწყობა და თითქმის ჰობიტებით იცვამენ. საავტორო უფლებების დაცვის გამო, ნიკოლა საკუთარ სოფელს შირს ვერ დაარქმევს, ამიტომ მას **Contea Gentile** ერქმევა.

სხვა სახლების ასაშენებლად, ფულს მოაგროვებენ და მზის ენერჯის გამოიყენებენ, რადგან აქ ცხოვრებისთვის მთავარი პირობა ეკოლოგიაზე ზრუნვა იქნება. ჯენტილეს პროექტს „ბექტების მბრძანებლის“ მსახიობებმა დაუჭირეს მხარი და საკუთარ თავგანისმცებლებს მოუწოდებენ, დაეხმარონ იტალიელს, განახორციელოს გეგმა. თავად კი მზად არიან, ჰობიტების სოფელში სტუმრად ჩავიდნენ.

„შნობელები“ დაარიბეს

ჰარვარდის უნივერსიტეტში „შნობელის“ პრემიის (ნობელის პარადიული ანალოგის) გადაცემის 31-ე ცერემონია შედგა, ოღონდ ამჯერად, ონლაინ-ფორმატში. პრემია 10 ნომინაციაში გაიყვა – ლაურეატებმა ჯილდოდ ქალაქის ფურცლები და ყალბი 10 ტრილიონი ზიმბამბუური დოლარის ბანკნოტი მიიღეს. დაჯილდოებულთა შორის არიან: ბიოლოგიაში – შვედი სიუზანა შიოტცი, კატის ენის ანალიზისთვის; ქიმიაში – სწავლულთა საერთაშორისო ჯგუფი, რომლებმაც კინოთეატრების ჰაერის ქიმიური ანალიზი ჩაატარეს; ეკონომიკაში – ამ სფეროში, „შნობელი“ ფრანგ პროფესორ ბლავატსკის გადასცეს, რომელმაც აღმოაჩინა, რომ პოლიტიკოსების სიმსუქნე, ქვეყანაში კორუფციის კარგი ინდიკატორია; ტრანსპორტირების საკითხში მკვლევართა ჯგუფი დააჯილდოვეს, რომლებმაც ექსპერიმენტი ჩაატარეს, იქნება თუ არა უსაფრთხო მარტორქის თავდაყირა გადაყვანა; ეკოლოგიაში – ესპანელი და ირანელი სწავლულების ჯგუფი შეარჩიეს, რადგან მათ გენეტიკური ანალიზი ბაქტერიების სხვადასხვა სახეობის გამოსავლენად გამოიყენეს, რომლებიც ამა თუ იმ ქვეყანაში, ტროტუარზე დაგდებულ სალექ რეზინებზე ცხოვრობენ; მედიცინის დარგში „შნობელი“ დაიმსახურეს გერმანელმა, თურქმა და ბრიტანელმა მეცნიერებმა – მათ დაადგინეს, რომ ორგანოში ისეთივე ეფექტური შეიძლება იყოს სუნთქვის გასაუმჯობესებლად, როგორც მუშუპების სანაინალმდეგო პრეპარატები; მშვიდობის დარგში „შნობელის“ პრემიის მფლობელები გახდნენ ამერიკელი სწავლულები, რომლებმაც შეამოწმეს ჰიპოთეზა, რომ თურმე, მამაკაცებმა წვერი იმიტომ მოუშვეს, რათა სახეში ხელის გარტყმისგან დაეცვათ თავი.

„შნობელის“ პრემია 1991 წელს, იუმორისტულმა ჟურნალმა – **Annals of Improbable Research** დააარსა. პრემია გადაეცემათ სწავლულებს უჩვეულო, სასაცილო და მახვილგონივრული კვლევებისთვის.

შოკოლადი აფროდიზიაკის თვისებებით

შოკოლადის შვეიცარიელმა მწარმოებლებმა განაცხადეს, რომ განსაკუთრებული, ახალი ტექნოლოგიით დამზადებული ტკბილეული უკვე შექმნეს. ეს მეთოდი საშუალებას მისცემს შოკოლადის მწარმოებლებს, მასში იმ განსაკუთრებული ნივთიერებების შემცველობა გაზარდონ, რაც ადამიანის ორგანიზმს სარგებელს მოუტანს. ეს ნივთიერებები პოზიტიურად მოქმედებენ სისხლის მიმოქცევაზე. კომპანია **Barry Callebaut**-მა, რომელიც ჩაუშვებს წარმოებაში ამ ორიგინალურ შოკოლადს, ჩატარებულ სამუშაოებზე დადებითი პასუხი ოფიციალურად მიიღო ევროპის კვების პროდუქტების უსაფრთხოების სააგენტოსგან. ადრეულ კვლევებში, რომელიც ამ კომპანიის სპეციალისტებმა ჩაატარეს, ფლავანოლების ზემოქმედებას სწავლობდნენ სხვადასხვა ქსოვილის სისხლით მომარაგებაზე.

ფლავანოლები – ფლავანოიდების ერთ-ერთი სახეობაა, მას ამკარად გამოხატული ანტიოქსიდანტური თვისებები აქვს და ამიტომ, სასიკეთოდ მოქმედებს სისხლძარღვებზე. თუმცა შოკოლადის დამზადებისას, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით, არსებითად მცირდება ფლავანოლების რაოდენობა შავ შოკოლადში, რძიანში კი საერთოდ აღარ არსებობს. ამჯერად, კომპანიის სპეციალისტებმა პრინციპულად ახალი მეთოდი შეიმუშავეს, რომელიც შოკოლადის დამზადებისას, მასში სასარგებლო ნივთიერებების 80%-ით შენარჩუნების საშუალებას იძლევა, მაგრამ პროდუქტის გემო უცვლელი რჩება. დღეს უკვე საუბრობენ იმაზეც, რომ ასეთ შოკოლადს, ფლავანოლების დიდი შემცველობით, აფროდიზიაკის თვისებები ექნება. ზოგიერთ მედია-საშუალებებში, შოკოლადს პოტენციის ასამაღლებელ პრეპარატებად კი აღარებენ.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სასაზღვრო პოლიციის სანაპირო დაცვის დეპარტამენტი საქართველოში ნატოს ხუთ ხომალდს მასპინძლობს

საქართველოს ტერიტორიულ წყლებში ნატოს ხომალდები შემოვიდნენ. ნატოს მუდმივმოქმედ მეორე ნაღმსანიანალმდეგო შენაერთს (SNMCMG2), შინაგან საქმეთა სამინისტროს სასაზღვრო პოლიციის სანაპირო დაცვის დეპარტამენტი მასპინძლობს. შენაერთის შემადგენლობაშია: ესპანეთის (ფლაგმანი), იტალიის, ბულგარეთის, რუმინეთისა და თურქეთის სამხედრო-საზღვაო ძალების ხომალდები. შენაერთს პირველი რანგის კაპიტანი, ხავეიერ ნანეზ დე პრადო მეთაურობს. ბათუმის პორტში ნატოს ხომალდებს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სასაზღვრო პოლიციის სანაპირო დაცვის დეპარტამენტის დირექტორი, I რანგის კაპიტანი, რამაზ პაპიძე, აჭარის ავტონომიური

რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე, თორნიკე რიჟვაძე, პოლონეთის ელჩი საქართველოში, მარიუშ მამკიევიჩი და ნატოს სამხედრო მეკავშირე ოფიცერი, პოლკოვნიკი რუშენ აბიდინოლუ დახვდნენ.

ნატოს მუდმივმოქმედი მეორე ნაღმსანიანალმდეგო შენაერთის (SNMCMG2) ვიზიტი ნათლად ადასტურებს ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის მხარდაჭერას საქართველოს ნატოში გაწევრიანების კურსისადმი. საქართველოს მჭიდრო თანამშრომლობა ნატოსთან აძლიერებს შავი ზღვის უსაფრთხოებას და ხელს უწყობს სტაბილურობას რეგიონში.

ვიზიტის ფარგლებში, საქართველოს სანაპირო დაცვის დეპარტამენტისა და ნატოს საზღვაო შენაერთის ხომალდების მონაწილეობით, შავ ზღვაში ერთობლივი წვრთნები გაიმართება. სწავლება მიზნად ისახავს საქართველოსა და ნატოს საზღვაო ძალების ურთიერთთავსებადობის ამაღლებას და ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერებას. ასევე, დაგეგმილია სანაპირო დაცვის დეპარტამენტის აბორდაჟის ჯგუფების ნატოს სერტიფიცირების მეორე დონის შეფასების მეორე საფეხურის – NEL-2 გავლა, რაც შეფასების ოთხნობიანი პროცესის ბოლო ფაზას წარმოადგენს.

ნატოს საზღვაო შენაერთის ვიზიტები საქართველოს პორტებში რეგულარულ ხასიათს ატარებს და, შავი ზღვის უსაფრთხოების განმტკიცების კუთხით, ნატო-საქართველოს თანამშრომლობის ერთ-ერთი ხელშესახები შედეგია. 2021 წელს, ნატოს ხომალდები საქართველოს უკვე მეორედ სტუმრობენ.

ალექსანდრე დარახველიძემ UNICEF-ის ორგანიზებით გამართულ საერთაშორისო კონფერენციაში მიიღო მონაწილეობა

საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილემ, ალექსანდრე დარახველიძემ მონაწილეობა მიიღო გაეროს ბავშვთა ფონდის (UNICEF) ორგანიზებით გამართულ ორდღიან საერთაშორისო კონფერენციაში – „ბავშვთა უფლებების საკითხების ჩართვა საუნივერსიტეტო საგანმანათლებლო პროგრამებსა და კურიკულუმებში“.

კონფერენციის მიზანი იყო ბავშვის უფლებების შესახებ სწავლებისა და სწავლისთვის შესაბამისი სივრცის უზრუნველყოფა და მომავალი სპეციალისტებისთვის აღნიშნული ცოდნის ყოველდღიურ ცხოვრებაში გამოყენების შესაძლებლობის მიცემა.

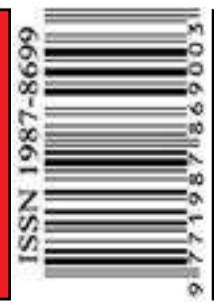
მინისტრის მოადგილემ კონფერენციის მონაწილეებს ინფორმაცია მიაწოდა არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების პროცესის გამჭვირვალედ და კანონთან სრული შესაბამისობით წარმოების მიზნით, უწყების მიერ განხორციელებული ღონისძიებების თაობაზე. კერძოდ, აკადემიის მიერ არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების საკითხების სწავლების მიმართულებით განხორციელებული საქმიანობის შესახებ. ასევე, ადამიანის უფლებათა დაცვისა და გამოძიების ხარისხის მონიტორინგის დეპარტამენტის მიერ განეულ საქმიანობაზე, გამოძიების მონიტორინგის გზით, მართლმსაჯულების განხორციელების პროცესში არასრულწლოვანთა საუკეთესო ინტერესების დაცვის მიმართულებით.

გარდა ამისა, შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემიის რექტორის მოადგილემ, თემურ მალრაძემ, კონფერენციის მონაწილეებს წარუდგინა პრეზენტაცია არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულებასთან დაკავშირებით აკადემიაში არსებულ სახელმძღვანელოზე, სასწავლო პროგრამებსა და დაგეგმილ აქტივობებზე.

კონფერენციაში, შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლებთან ერთად, მონაწილეობდნენ პროფესორები და სტუდენტები, მთავრობისა და სასამართლო ხელისუფლების წარმომადგენლები, პარლამენტის წევრები, სახალხო დამცველის, არასამთავრობო ორგანიზაციების, საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური კორპუსის, გაეროს სააგენტოებისა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, ასევე, მასწავლებლები და სკოლების ადმინისტრაციის წარმომადგენლები.

ვერსია
 მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
 UDC(უაპ)070.48.32(479.22)3-387

დაფუძნებულია და მთავარი რედაქტორი
 მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
 დირექტორი – გიორგი ლომსაძე
 e-mail: versiaprinti@yahoo.com   www.versia.ge
 ტელ: +995 32 294 23 99

დაცულია საავტორო უფლებები. რედაქციაში შემოსული მასალები უკან არ ბრუნდება. სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა და ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის შემთხვევაში დაგვიკავშირდით 14 დღის განმავლობაში.